

JÓESTÉT!

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
CALEA REGELE FERDINAND 64-66
TELEFON: 20-61

MINDEN ESTE MEGJELENŐ
FÜGGETLEN POLITIKAINAPILAP
Felelős szerkesztő: MAYER ANTAL

CLUJ. 1937. VI. ÉVFOLYAM
NOVEMBER 28.
278. SZAM
Vasárnap

Ahogy az amerikai közvélemény látja:

Európában végleg megbomlott az összhang

Temetik a brüsszeli kilenchatalmi értekez-
letet - Páris és Róma között egyre inkább
kiéleződik a helyzet - Ausztria aggodalmaskodik - Vasárnap este indul
nak a francia államférfiak Londonba - Darányi és Kánya berlini tárgya-
lásai a francia sajtó tükrében

Heves ellentámadást indítottak a kínai seregek Nehéz ágyuk pergőtüze Madrid ellen

(LONDON.) (Reuter.) Az angol sajtó vihar előtti szélcsendnek nevezi azt a feltűnő hallgatást, ami Chamberlainnek Halifax lord látogatásával foglalkozó szavait követte. Egyedül Ausztria lapjai tárgyalják érthető izgalommal e kérdést, bár a Reichspost megnyugtató hangon ír és feleslegesnek nevez minden további kommentárt. Tegnap már Chautemps és Delbos látogatása sem volt találgatások tárgya, mert a legtöbb hírszolgálati iroda által is megerősített program már ismeretes és pedig: a német gyarmatkérdés és a spanyol polgárháború. Izgalmat kelt azonban a Campinchi beszéd nyomán támadt szenvedélyes hangú olasz-francia sajtóháború.

A Quai d'Orsay jónak látta Campinchi beszédének egyszerű letagadását — írja a Giornale d'Italia. — Ez azonban nem fog sikerülni. Kétséghatárátlan bizonyítékaink vannak a helyszínen felvett gyorsíró jegyzeteken kívül is. Ezt azonban nem öngazolásunkra mondjuk. Nincs is szükségünk rá. Pusztán azért szögezzük le, mert majd, ha annak idején a felelősség kérdése szóba jön, akkor előfogunk vele állani. Nekünk elég annyit tudni, hogy Franciaország Itália-ellenes háborút készít elő. És még többet jelent számunkra az a tény, hogy a demokrata és állandóan békét emlegető kormány fedezi Campinchi urát. Ez nem volt meglepetés számunkra, mert régóta ismerjük a kisdud játékot. Meglepetést azonban tőlünk is fog kapni Páris, olyat, amintőre aligha számítanak jelenlegi vezetői.

A semleges sajtó ezt a polémiát veszedelmesnek találja. A svájci lapok szerint annyira elűt a már megszokott újságháborúktól és olyan lappangó szenvedély izzik mögötte, hogy okvetlen meg kell tenni mindent annak elfojtására.

Nem tudjuk — írja a norvég Aftenbladet is — vajjon a francia tengerészetiügyi miniszter valóban komolyan gondolta-e szavait. Ha igen, akkor nagy felelősséget vállalt, de hogy Róma úgy látszik komolyan veszi a kérdést, az igen sok jelből megállapítható.

A Berlingske Tidende diplomáciai sakkhuzást lát a kérdés mögött. Ha Campinchi tényleg elmondotta október 23-án a beszédet, — írja — akkor arról a Giornale d'Italia már

bizonyára 24-én tudott. Csodálatos, hogy csak egy hónap múlva jelentkezik a felfedezéssel. Nagyon csodálkozunk, ha nem lenne igazunk, amikor azt állítjuk, hogy a leleplezés a Chautemps-Delbos londoni ut és a Delbos közép-európai ut megfúrására készült, vagy került most napirendre. Nem is olyan rossz sakkhúzás, még akkor sem, ha Campinchi el is szölte magát. Ami még fentiekben kívül figyelemre méltó, az a brüsszeli kilenchatalmi konferencia végleges eltemetése az USA sajtó részéről.

Európában véglegesen megbomlott az összhang — mondja a New York Herald. — Fájdalmas nézni, hogy minden jóakarat hogyan török meg ideológiai elvakultság akadályain. Merjük állítani, hogy elhibázott dolog volt külügyünk részéről delegációt küldeni Európába, ahol ma már, enyhén szólva, kezd szokatlan fogalom lenni a véleményegység. A kiküldöttek már össze is csomagol-

Darányi és Kánya látogatása mögött komoly és nagy horderejű politikai háttérrel gyanít a francia sajtó

(PÁRIS.) (Reuter.) A bizonyára csak hétfőig tartó külpolitikai szélcsendet arra használja fel a francia sajtó, hogy a Darányi és Kánya-féle berlini látogatással foglalkozzék. Az Action Française szerint az a tény, hogy

a magyar miniszterelnök több, mint egy óra hosszat tárgyalta Hitlerrel és hogy ezekről a megbeszélésekről konkrétumokat mutató jelentést nem adtak ki, mindenesetre azt igazolja, hogy a megbeszéléseknek igen nagy horderejű, politikai háttérük lehet. Az a bánásmód, amiben Magyarország képviselői a német fővárosban részvevők, most már elválaszthatatlannak a Berlin-Róma tengelyhez kapcsolta Budapestet és így biztosan számítani lehet arra, hogy a magyar politika minden tekintetben oda is fog igazodni.

Általában így vélekednek a többi párisi lapok is, míg a félhivatalos német Deutsch. dipl. pol. Korrespondenz a következőket írja:

A német és magyar államférfiak megbeszélései megfelelnek a várakozásnak, mert mindkét oldalon meg vannak győződve arról, hogy a

tak, Normann Davis azonban még néhány napig Európában marad tapasztalatot gyűjteni oly irányban, hogyan lehetne a dolgokat még művészebben elrontani. Ez nem fog sikerülni már azonban senkinek.

Amint Brüsszeli jelentik az Egyesült Államokbeli kiküldöttek tegnap este el is hagyták a belga fővárost, míg vezetőjüknek Davisnak további programja egyelőre ismeretlen. Valószínű, hogy Párisba megy, ahol néhány napot fog tölteni és esetleg Londonba is átlátogat, ha az angol-amerikai kereskedelmi tárgyalások fonalát sikerül újra a helyes irányba terelni.

A francia államférfiak londoni útja (PÁRIS.) (Reuter.) Delbos és Chautemps a kiadott hivatalos értesítés szerint vasárnap este indulnak el az angol fővárosba és szerdán reggel térnek onnan vissza. Tárgyalni állítólag csak Chamberlainnel és Edennel fognak, nincs kizárva azonban, hogy megjelennek VI. György angol király előtt is.

barátság évszázados keletű és megfelel a két nép lelkiületének. A német-magyar barátságnak nincs is szüksége mesterséges szerződésekre. A két nemzetet a történelem folyamán ugyszólván állandóan közös összefogást is eredményezett. Az együttműködés azonban kizárja a harmadik nemzetek irányábani önző szándékot, mert a békét célozza. Németország most már egyszer s mindenkorra elutasítja magától a közép-európai hegemoniára törekvés gondolatát és ezt nyíltan is bevallja. Azok tehát, akik zavart szítási szándékból bizalmatlanságot akarnak kelteni és rémítgetik a világot, tudatosan valótlanúságot állítanak.

Az olasz sajtó minden lapja első oldalon közli Darányi miniszterelnök nyilatkozatát és különösen azt a részt emeli ki, ahol a magyar kormányfő a törhetetlen olasz-magyar barátságról tesz említést. A Giornale d'Italia azt mondja, hogy

Darányi és Kánya miniszterek minden egyes alkalomkor tanúságot tettek a római jegyzőkönyvekhez való ragaszkodásukról és arról a barátságról, amelyben Róma és

Budapest egybeforrottak. Berliini megbeszéléseknek is ez képezte azon szilárd alapját, amelyre beláthatatlan ideig építeni lehet.

A magyar államférfiak tegnap délelőtti megtekintették a kulturkamara épületét, majd résztvettek a Kraft durch Freude egyesület nagy összejövetelén az operában. Megjelent a színházban Göbbels dr.-on kívül maga Hitler vezér is, aki felkereste Darányit, valamint Kányát páholyában és még egyszer elbucszott tőlük. Kora délután Attolico olasz nagykövet adott villásreggelit tisztelőkre, melyre hivatalos volt Tauschitz osztrák követ és Beck lengyel külügyminiszter felesége is.

Jelentések a kínai harcterekről

(SANGHAI.) (Reuter.) A Taiho-tó irányában előretörő japán csapatok váratlanul igen heves ellenállásra bukkantak és így ezen a területen nagy, még ismeretlen eredményű csata bontakozott ki. Erős a küzdelem a Jangce folyó mentén is, ahol a japánok szakszerű bombázás a kínai erődítéseket. A kínai seregek gátátvágással és a területek víz alá borításával védekeznek.

(TOKIÓ.) (Reuter.) A japán kormány elhatározta, hogy amennyiben kínai részről békekötési hajlandóság nem mutatkozik, megüzeni a háborút.

(TIENSIN.) (Reuter.) A japán és külföldi bizottságok megállapították, hogy a kínai rablóbandák eddig kilenc hiteitöt mészároltak le és pedig 3 hollandit, 3 franciát, 2 csehet és egy lengyelt.

(TOKIÓ.) (Reuter.) A japán kormány berlini nagykövetévé Togo-t nevezte ki, aki a Gneisenau fedélzetén már el is indult Európába.

(SANGHAI.) (Reuter.) A kínaiak a Jangce folyón 15 kilométerre Nankingtől óriás gátat emeltek, hogy a hajózást lehetetlenné tegyék.

(SANGHAI.) (Reuter.) A japán csapatok főparancsnoka, Matsui tábornok, rendeletet bocsátott ki, melynek értelmében Sanghaiban és környékén japánok veszik át a telefon, táviró és a posta szolgálatot

Szigorított határellenőrzés (TOKIÓ.) A japán politikai rendőrség utasítást kapott, hogy az orosz határok felé szigorítsa meg mindenütt a határforgalom ellenőrzését. Ugyanakkor jelentik, hogy a tokioi szovjet követség tagjainak nagyrészt Moszkva hazarendelte, csupán Slavutski nagykövet marad a helyén.

Néhány nap múlva elkészül Valencia válasza az önkéntesügyben

(BARCELONA.) (Reuter.) Amint a katalán lapok jelzik, Valencia válasza az önkéntesek visszahívásának kérdésében néhány napon belül elkészül. A Negrin kormány kész alávetni magát a benemavatkozási konferencia által kiküldendő nemzetközi bizottság rendelkezéseinek azzal a feltétellel, ha Franco tábornok hadviselő jogát nem ismerik el.

Kizárólag fegyverekkel... (BURGOS.) A Havas ügynökség jelentése szerint Franco tábornok állítólag kijelentette, hogy a háborút fegyverekkel akarja megnyerni és semmi-

EN
TE
ÖMINDNYÁJAN
pénzt takarítunk
meg,

-HA-

Tirman

POSZTÓÁRUHÁZÁBAN VÁSÁROLUNK. STR. REGINA MARIA 26. SZ. -- Telefon: 17-60.

féle békéltető, vagy egyeztető tárgyalást nem fogad el. A híradás még komoly megerősítést igényel.

Madrid a nagykaliberű ágyuk tüzeiben

(HENDAYE.) (Reuter.) A nemzeti csapatok tegnap egész napon át nagykaliberű ágyuk tüze alatt tartották a spanyol fővárost, amelynek házaiban, katonai jellegű épületeiben, lakásaiban és az ellenfél állásaiban igen nagy károkat okoztak.

Lelőtték a saragossai front orosz dandárának parancsnokát

(HENDAYE.) (Reuter.) A saragossai fronton harcoló orosz dandár parancsnokát tegnap két köztársasági milicista azért, mert állítólag öncsonkítást kísérelt meg, lelőtte.

Már 10.000 spanyol gyermek van Szovjetországra

(SALAMANCA.) (Reuter.) A Correio Espagnol nevű nemzeti spanyol lap közlése szerint tegnap egy 1100 gyermekből álló újabb csoportot szállítottak spanyol földről Oroszországba. Ezzel az ott elhelyezettek száma már 10.000-re emelkedik. A lap azt írja, hogy ezekből a gyermekekből Sztalin rendeletére mind agitátorokat képeznek ki, akiket majd mint százszázalékos kommunistákat fognak újra visszaküldeni.

Guadalajara bombázása

(HENDAYE.) (Reuter.) A nemzetiek 15 bombavetőből és 10 vadászgépéből álló raja tegnap két ízben is bombázta Guadalajara városát, igen nagy károkat okozva a katonai jellegű épületekben.

Attlee őrnagy Barcelonába utazik

(LONDON.) (Reuter.) Negrin köztársasági spanyol miniszterelnök látogatásra hívta meg az angol ellenzék vezérét, Attlee őrnagyot, aki a meghívásnak eleget is fog tenni és december 2-án oda utazik.

Vasárnap lép életbe az alexandrettei szandzsák autonómiája

(ISTAMBUL.) Vasárnap ünnepélyes formában vezetik be az új közigazgatási rendszert az alexandrettei szandzsákban. Ez alkalommal lép hivatalosan életbe az idevonatkozó legutóbbi francia-török megegyezés. Az ünnepségeken a francia kormány is képviselti magát.

Gulise herceg nyilatkozata

(BRÜSSZEL.) (Reuter.) A Belgiumban tartózkodó Gulise herceg és Páris grófja nyilatkozatot adtak ki, amelyben megköszönve a belga kormány vendégszeretét kijelentik, hogy hálából ezért tartózkodni fognak minden véleménynyilvánítástól, politikától, nehogy a belga kormány kellemetlen helyzetbe kerüljön, még a róluk elterjesztett baloldali rágalmakat sem igyekeznek cáfolni. A francia hatóságok, amint egy párisi jelentés közli, lankadatlan buzgalommal kutatnak a további fegyverraktárak után és tegnap letartóztatták Pozzo di Borgo herceget, a tűzkeresztesek egykori alvezérét is. Meggyanúsították Pastrée Hugót is, akinek lakását átkutatták, de miután nem merült fel ellene terhelő adat, őrizetbevételéről eltekintettek.

A kormány választási egyezséget kötött az ukrán párttal is

(BUCURESTI.) Tatarescu miniszterelnök tegnap felkereste a hazaérkezett Jorga professzort és ismertetette előtte másfélórás látogatása alkalmával a kormány azonnali tevékenységi programját, majd tájékozódott Jorga párisi tárgyalásainak eredményeiről. Megállapodtak, hogy Jorga is résztvesz a december 5-én Bukarestben tartandó nagy választási propagandagyűlésen és ott szintén felszólal. A Curentul úgy tudja, hogy

Tatarescu és Jorga között minden tekintetben teljes megegyezés jött létre. A Timpul pedig arról ír, hogy Jorga Jorga lenne a kormány bukaresti listájának vezetője. A kormány választási egyezményt kötött az ukrán párttal is, amely, amint a Curentul tudja, két helyet kap a kormánylistán Csernovicban és Storozinjetben.

A kormány tevékenységéhez hozzátartozik, hogy Radu Portocala belügyi államtitkár tegnap hosszabb megbeszélést folytatott a Mócvidék lakosságának sürgős felsegélyezése tárgyában.

Vaida beszámolója a választási egyezség kérdésében

Vaida beszámolót tartott pártjának végrehajtóbizottsági ülésén. Beszámolt a legújabb politikai eseményekről és rámutatott mi késztette arra, hogy a kormánnyal választási egyezményt kössön. Hangzottatta még azt is, hogy a Román Front folytatni fogja programját. Megállapították az összes tagozati vezetőkkel együtt, hogy a kormány és a Román Front között van egy közös irányvonal, az erős nacionalizmus és a párt ennek az építő nacionalizmusnak jegyében folytatja működését régi programjához híven

— a választási egyezmény ellenére is.

Maniu tovább tárgyal Maniu Gyula tovább folytatja tárgyalásait az ellenzéki pártokkal. Tegnap Gogának írt levelet, kérve, hogy vegyen részt a választási egyezményben, de választ még nem kapott. Később Popovicivel, Madgearuval, Ghita Poppal és Dobrescuval tárgyalt a jelölések kérdéséről. Majd Grigore Filipescuval tárgyalt. Filipescu kijelentette, hogy

a két párt nem fuzionál, csak választási egyezményt köt.

Maniu most várja a szociáldemokrata párt választát, amely hír szerint szintén csatlakozik a választási megnemtam-

dási egyezményhez, hasonlóképpen az Ekésfront és a MADOSz.

Maniu most Kolozsvárra jön és résztvesz a nemzeti parasztpárt tartományi tagozatának ülésén, amelyen Hatieganu is megjelenik, majd az ülésen való elnöklése után két napra Badacsonyba megy. Ülést tartottak a Mindent a hazáért és a georgista pártok is, amelyeknek jóváhagyták a Maniuvál kötött megnemtamadási egyezményt.

Nemzeti parasztpárti körökben nagy érdeklődéssel várják Titulescu hazaérkezését, aki, hír szerint, belekapcsolódik a párt mozgalmába.

Azok a tárgyalások, amelyek odairányulnak, hogy az ellenzéki pártok a szenátori választásokon a lehetőség szerint egységes jelöléseket tegyenek, igen kedvezően folynak.

Kormányrendeletek

A gyülekezési szabadság visszaállításával kapcsolatban

olyan hírek jelentek meg, hogy a minisztertanács az ostromállapotú vidékeken a sajtóellenőrzést is felfüggeszti. Ezt a hirt határozottan megcáfolják. Viszont a gyülekezési szabadság a választások egész tartamára az egész országban szabad. Az igazságügyminiszter rendelete értelmében a szavazójegyzékeken oldalanként csak négy lista helyezhető el. Ha több jelölőlista van, pótolólapokat kell készíteni.

Bukarest készül Delbos fogadására

(BUCURESTI.) A december 8-án érkező Delbos tiszteletére, aki három napig marad a fővárosban, nagyarányú fogadásokat rendeznek. Delbos a francia követségen nyer elszállásolást. Megjelenik királyi kihallgatáson is, ezenkívül résztvesz Tatarescu és Antonescu dezsőnéjén. A francia külügyminisztert kabinetfőnöke és két főtisztviselő és francia újságíró kíséri el utjára.

A Magyar Párt előkészületei

(CLUJ-KOLOZSVÁR.) A Magyar Párt választási előkészületeit tovább folytatja. Legközelebb Bánffyhyunadon lesz párttagozati ülés december 5-én déli 12 órakor, gróf Bethlen pártelnök részvételével. A zilahi tagozat listavezetőként báró Jósika János, eddigi képviselőt jelölte.

Reuter jelenti:

(LONDON.) Nagy érdeklődés mellett került tárgyalásra Windsor Edward herceg első rágalmazási pere Geoffrey Dennis angol író és kiadója ellen. Miután az író és a kiadó legmélyebb sajnálkozásukat fejezték ki és hajlandónak mutatkoztak a kártérítési összeget is megfizetni, egyezség jött létre oly irányban, hogy a bíróság ne hozzon ítéletet. A herceg a kártérítési összeget jótékony célra adományozta.

(LOS ANGELES.) A losangelesi Shrine-teremben 10.000 néző előtt lépett fel Tosca szerepében Jeritza Mária is tomboló sikert aratott.

(HAIFA.) 13.500 hektóliter évi kapacitással most alakult meg Cabee Breweries Ltd. név alatt Palesztina második sörgyára.

(INNSBRUCK.) Seldte német köz-munkaügyi miniszter vadászatáról visszatért Berlinbe.

(WIEN.) Olaszország új bécsi követe, Ghigi hétfőn foglalja el hivatalát. Az új követet Alexandriából helyezték át az osztrák fővárosba.

(PORT LYAUTEY.) Az első marokkói kőolajküldeményt le havrei rendeltetéssel behajózták. Az 1000 tonnányi mennyiség a most felfedezett marokkói oljmezők első termelése.

(BELGRÁD.) Az 1936-37 költségvetési évet 512.8 millió dinár fölösleggel zárták le.

(AMSTERDAM.) A II. és III. Internationale között megindult együttműködési tárgyalások a nagy véleménykülönbségek miatt minden valószínűség szerint eredménytelenek maradnak.

(KALGAN.) A most megalakult belső mongóliai kormány első program-pontja: csatlakozás az antikommunista egyezményhez.

Hozza el gondját baját a Royal mozgóba, hol díjtalanul elhamvaszták a Marx testvérek, Gaucso, Chiko és Harpo Gond-krematóriumába.

(BELGRÁD.) A Száva áradása következtében 50.000 holdnyi terület került víz alá.

(BUDAPEST.) Ma nyílik meg a magyar fővárosban a nemzetközi baromfi-kiállítás.

(JAMAICA.) A szigeten pusztító tajfun 80 embert ölt meg és több milliónyi kárt okozott.

(LONDON.) MacDonald, volt miniszterelnök holtteste megérkezett.

(TIRANA.) Egész Albánia területén nagy ünnepségek voltak a függetlenség kikiáltásának évfordulója alkalmából. Tiranában, a fővárosban nagy csapatszemele is volt, melyen a külföldi diplomáciai testületek is résztvettek.

(BERLIN.) A hindenburgi bányászerecséltenség hat halálos áldozatát tegnap temették el nagy gyászpompa között.

(VARSÓ.) Moszkvai jelentések szerint Sztalin rendeletére a diplomáciai karból 19 vezető személyt tartóztattak le, akik ellen árusítás miatt fognak vádat emelni.

(BUDAPEST.) E hó 28-án, holnap nyitják meg Budapesten a magyar biedermeier kiállítást a városligeti műcsarnokban.

(LONDON.) MacDonald volt miniszterelnököt a Westminster Abbeyből a gloucesteri herceg, Chamberlain, az összkormány tagjainak és nagy gyászoló tömegnek kíséretében a Goulders Green-i crematóriumba kísérték, ahol elhamvasztották.

(BELGRÁD.) Boris király hazatérőben Belgrádban kiszállt. A pályaudvaron Pál régensherceg fogadta.

(BELGRÁD.) Baldur von Schirach német ifjúsági miniszter a jugoszláv fővárosba érkezett és felkereste Miletic népnevelési minisztert.

(LONDON.) Lansbury munkáspárti vezér a közeljövőben Prágába, Varsóba és Bécsbe utazik.

(GENF.) Fabinyi magyar pénzügyminiszter jelentéstételre a népszövetség pénzügyi bizottságához utazott.

— Rekordforgalom az amerikai karácsonyi vásáron. Newyorkból jelentik: Az Egyesült Államok karácsonyi vására az idén felül fog mulni minden eddigi rekordforgalmat. Az amerikai játék kereskedők szövetségének számítása szerint a közönség 1150 millió pengő értékű játékszert vesz az idei karácsonyra.

Örökös kerestetik!

Az erdélyi háziszóttos diadala -- vagy amikor a homespune-szövet meghódítja a világot

(CLUJ—KOLOZSVÁR.) Lassu mozgású, élénk szemjársu idős nő fogad. A falakon néhány régi kép, egy-egy ócska — de a tulajdonos számára értékes holmi, — kifogástalan tisztaság uralkodik a szobában, melynek gyéren világított sarkában konzervatív szellemek kergetőzését vélem elképzelni.

— A Dombria tulajdonosnőjével szeretnék beszélni, — válaszolok kérdésére.

— Én vagyok, — mondja s máris betessékel a nappaliba. A szin itt csupán annyit változik, hogy a bolthajtásos fal baloldalán menyezeti erő pult húzódik meg, amely tömve van háziszóttos szövetekkel.

Dombay Mária = Dombria

Az ember sok cégérnek nem érti jelen tőségét, sejtelve sincs keletkezéséről, de — valljuk be, — nem érdekli. Ez a hangyaszorgalmu asszony, akinek életfáján már a 69-ik évgyűrű izmosodik, igen ötletesen saját nevéből kombinálta össze firmáját. Tessék csak a Dombay-ból elhagyni az „ay”-t, a Máriából a „má”-t, a két megmaradt szó összeragasztandó s máris kész a Dombria. Olyan egyszerű, mint sok nagyképűnek a spanyolviasz feltalálása. No, de térjünk a látogatásunk tulajdonképpeni céljára, a háziszóttos keletkezésére, illetve ezeknek a szöveteknek a városokban való elterjedésére.

125 esztendővel ezelőtt a csángó Csernátfalú községben Dombay Mária ősei már pergették az orsót s a formátlan gyapjuból sodorták a valódi homespune-fonalat. Dombay Mária is megtanulta ezt a mesterséget, de ő tulajdonképpen óvodai tanítónő volt. 1903-ban azután úgy alakultak életkörülményei, hogy ennek a szövetnek gyártására rendezkedett be. Saját tervezési szövegpeket épített, sok munkást foglalkoztatott, utazott, reklámozott. Egyszóval fáradhatatlan munkásságával és ki-

talos szívvvel és ambícióval dolgozik.

Becsületes ember kerestetik

Legnagyobb gondja azonban most már Dombay Máriának, megfelelő örököst szerezni és képzetét alkalmas személy előkerítése izgatja.

— Mert tudja kérem, — magyarázza, sopánkodva, — nem adhatom át akárknek. Én dolgozom, amíg élek, de nem szeretném, ha a Dombria név halálom után feledésbe menne, vagy valaki leron taná üzememnek keserves munkával szerzett reputációját. Ezért csak feltétlenül becsületes és megbízható embernek adnám át, akit, ha szükséges, ki is tanítanék a mesterség minden csínjára.

A társulás, illetve örökösödés feltételei: az üzem és az árukészlet értéke abszolút leltári alapon számolva kb. 800 ezer lej. A vevőnek 350 ezer lejt ki kell fizetni, amit azonban a tulajdonos az üzem kibővítésébe fektet s amit később visznek tovább, természetesen feles haszonrészesedéssel. Dombay Mária, ha meggyőződik a társ korrektségéről, — amit úgy kell értelmezni, hogy az nem hamisítja a homespune-fonalakat és a valódi szövet helyett nem holmi vásári szövetet árusít, — az esetben az egész gyár és áruaktár az illetőre száll. Azonkívül ahhoz is ragaszkodik, hogy Dombria-szövetet csak a gyártótól lehet vásárolni.

Select Mozdó!

Rabszolgahajó

izgalmas kalandfilm, fősz.: Warner Baxter, Wallace Beery, Elisabeth Allan, Mickey Rooney (Szent-Iván-éji álom Puckja.)

Urania Mozdó!

Diákszerelem

film az amerikai diákok életéből, főszerepekben.: ROBERT TAYLOR és JEANET GAYNOR.

Feltételes szabadlábrahelyezési ügyek a törvényszék előtt

(CLUJ KOLOZSVÁR.) A helybeli törvényszék második szekciójának Linzmayer-tanácsa a napokban döntött két feltételes szabadlábra helyezés ügyében. Fodor István brassói kereskedő a helybeli hadbírósnak négy és fél évvel ezelőtt államellenes izgatás és más államellenes cselekmények miatt öt évi börtönre ítélt. Az elítélt büntetését jövő év májusában töltötte volna ki. Az új törvény értelmében azonban kérvényezte, hogy a börtönben tanúsított jó magaviseletére és szorgalmára való tekintettel helyezték feltételeken szabadlábra, mert jó elhelyezkedési lehetőség kínálkozik. Ugyancsak most határoztak Kiss András szolgálókény kéreése ügyében is, akit mint ismeretes Albu Ioan monostori lökérésű meggyilkolásában való bűnrészségért ítélt el a törvényszék két év és négy hónapi börtönre, amit a tábla két évre mérsékelte. A főbűnös Baci Ioan 12 évi kényszermunka-büntetése jogerős. A törvényszék mindkét főtűk kérésének helyt adva szabadlábra helyezte őket. Fodor István azonban még nem fizette meg a 20 ezer lejes mellékbüntetését, amit ha a feltételes szabadság lejártáig nem tesz meg, akkor ismét be kell vonulnia a fogházba.

Most kérvényezte feltételes szabadlábra helyezését Málnássy Aurél, kolozsvári lakos, aki szintén államellenes cselekményekért ítélt el két évre a katonai törvényszék.

Itt említjük meg, hogy ez a feltételes szabadlábra helyezési eljárás, amelyről olvasóink bizonyára aligha hallottak, nagyon érdekes. A jogerősen elítélt büntetését kitöltése alatt állandó megfigyelés alatt áll.

A fogház igazgatósága sok figyelmet szentel annak megállapítására, hogy az elítéltben megvan-e a javulási szándék, hogy a rábízott munkát lelkiismeretesen végzi-e. Amikor a büntetés egy része lejár rendszerint egy két hónappal

a büntetés kitöltése előtt, az elítélt kérvényt adhat be a fogház igazgatóságához, amelyben feltételes szabadlábra helyezését kéri. Ekkor összeül egy bizottság, amelynek jelenleg Trifu törvényszéki bíró az elnöke és tagjai Hodis Ioan fogházigazgató, dr. Hurgis Vasile, a börtönorvos, Vasinca Simion görög keleti, Pop Livius görög katolikus lelkész Vanea Victor fogházi titkár és az elítélteket védő egyesület elnöke. Ez a bizottság azután szótöbbséggel dönt, hogy javasolja-e, vagy nem a kérvényező szabadlábrahelyezését.

A kérvény ezután a bizottság döntésével együtt a törvényszékhez kerül, amely az előzetes véleményezés alapján határoz, amely jogerős és megáldhatatlan.

(b. v.)

Érdekes biztositási per a bíróságon

(KOLOZSVÁR—CLUJ.) Érdekes biztositási per folyt le most a helybeli bíróságon. Egy biztositóintézet életbiztositási ajánlatot fogadott el egy üzletfelől, aki az ajánlatot alá is írta. Amikor aztán az intézet a biztositási kötvényt a félnek ki akarta kézbesíteni, amely kötvény egyúttal az első díj befizetés nyugtázását is tartalmazta, a fél a kötvény átvételét, illetve a fizetés teljesítését megadta. Az intézet erre a helybeli járásbírósnak pert indított ügyfele ellen. A kereset azonban úgy a járásbírósnak, mint a törvényszék és a kolozsvári tábla elutasították, arra való hivatkozással, hogy az intézet az életbiztositási kötvényt nem kézbesítette ki. Így tehát kockázatot nem vállalt üzletfelével szemben és ennek következtében a társaság nem jogosult semmiféle pénz-inkasszóra sem.

—o—

Az öreg nagymama igazán boldog.

— ha a kedvesei körében kávét ihatik. Boldogan mosolyogva mond „igen”. ha még egy csészével kínálják. Az orvos azt mondta, nyugodtan ihatik több kávét, ha az illatos, jótű Kathreiner-ből és Valódi Franck-ből készül. És hogy a Kathreiner-ből és Franck-ből készített kávé mennyire olcsó, azt saját tapasztalatból tudja!

Emésztési zavarok, régi idült gyomorbajok

székrekedés, fejfájás, étvágytalanság, savtúltengés, gyomorégés, görcsös állapotok, ideges gyomorbajnál az Amerikában három zseniális tudós: Iwata, Schiwata és Nakamura által felfedezett Gastro D. bel- és külföldi orvosi szakörökben nagy feltűnést keltett.

Gastro D. kapható gyógyszerárakban és drogériákban, vagy postán megrendelhető 135 lej utánvét mellett Császár E. gyógyszerárakban, Bucuresti, Calea Victoriei 124.

A kártérítés jellegű szabadságidő-követelések elévülése 5 év

(KOLOZSVÁR—CLUJ.) A helybeli Industria faipari vállalat egyik volt tisztviselője, 1934-ben pert indított a vállalat és a vállalatot gondoskodásában részesítő kolozsvári pénzintézet ellen, az elmaradt szabadságidőre járó követelése miatt. A bíróság meg is ítélte a tisztviselő által igényelt háromévi szabadsági időre járó követelést és ezt a vállalat ki is fizette. A tisztviselő, aki abban a hiszemben volt, hogy a szabadságidőre járó követelések 3 év alatt elévülnek, 1935-ben további két évre járó szabadság idejéért perelte be a vállalatot és most már azzal érvelt, hogy az ilvennemű követelések öt év alatt évülnek el azokon a területeken, ahol a volt magyar magánjogi törvények érvényben vannak. Ez utóbbi per kapcsán az ügyészség arra való hivatkozással, hogy a szabadságidő elévülése kérdésében elmentéses bírói döntések hangzottak el, egységes joggyakorlat kialakítása végett a Semmitőszéktől kért elvi döntést. A legfelsőbb bíróság három évi elévülést állapított meg, ezzel a semmitőszéki döntéssel került a per a kolozsvári tábla elé, amely ezzel ellentétben úgy döntött, hogy a törvény szövege csak a fizetésre és haszonrészesedésre vonatkozó alkalmazotti követelést vonja ki, az 5 éves elévülés alól. Így a kártérítés jellegű bírói szabadságidőre járó követelés elévülési ideje 5 év.

— Németországban javultak a szaporodási viszonyok. Berlinből jelentik: Burgdörfer tanár, a birodalmi statisztikai hivatal igazgatója egy előadásában kijelentette, hogy 1934-től 1936-ig Németországban kilencszázszázalékkal több gyermek született, mint amennyit az 1932—34. közötti házassági és szaporodási viszonyok figyelembevételével várni lehetett. Ebből a számból egyharmad a házasságkötések emelkedésének tulajdonítható, míg 600.000 újszülött a termékenység fokozódásának köszönhető.

Kövér vagyok és ezért

tűnő érzékre való egyéniségével erdélyi különlegességgé fejlesztette a háziszóttos. Készítményeinek kitűnőségére mi sem jellemzőbb, minthogy például vagonfőtelben összevárosított termékeit, külföldre vitték, ahol lepecsételték, visszahozták s mint valódi angol szövetet adták el újra az országban. Sok aranyérem, diploma, oklevél, amelyeket Bukarestből, Bécsből, Budapestről, Prágából, Pozsonyból stb. városokból kiállított szövetei révén szerzett, igazolja, hogy ez az erdélyi, ugynevezett „háziipar” mindenütt nagy sikert aratott. Egy kolozsvári szabómeister a mostani párisi világkiállításon is bemutatta izléses szövetmintáit. Legutóbb pedig Cyprus-szigetére és Newyorkba küldtek szöveteit.

Minden erdélyi vonatkozású külföldi siker büszkeséggel tölt el bennünket és mi egyetlen alkalmat sem szalasztunk el, hogy azoknak munkásságát, akik e siker és hírnév érdekében munkálkodnak, megdicsérjük. Ezt most is megteszük, azzal a megjegyzéssel, hogy fokozott elismerés illeti ezt az uriaszszonyt, aki 69 éves kora ellenére is fia-

SZINHAZ

Szombat d. u. 5: Cigányszerelm. (Olcsó helyárakkal.)
 Szombat este 9: A Roninok kincse. (Másodsor. Rendes bérlet 14. szám. Irodalmi bérlet 8. szám.)
 Vasárnap d. u. 3: Csárdás. (Olcsó helyárakkal.)
 Vasárnap d. u. 6: A Roninok kincse. (Harmadsor.)
 Vasárnap este 9: Sárgapitykés közlegény. (Tizenegyzsér.)
 Hétfő fél 9: A roninok kincse. (Negyzsér.)
 Kedd fél 9: A roninok kincse. (Ötödször.)
 Szerda fél 9: 3:1 a szerelem javára. (Tizenegyzsér.)
 Csütörtök fél 9: Szakits helyettem. (Ifj. Bókay János óriási sikerű ujdonsága. Az idei évad legnagyobb vigjáték-sikere. Főszereplők: Erényi Böske, Harmath Jolán, Mészáros Béla, Tóth Elek, Lantos Béla, Mészáros Béla, stb. Rendező: Mészáros Béla. Premier bérlet 15. sz.)
 Péntek fél 9: Szakits helyettem. (Rendes bérlet 15. sz.)
 Szombat d. u. 5: Dellla. (Olcsó helyárakkal.)
 Szombat este 9: Szakits helyettem. (Harmadsor.)
 Vasárnap d. u. 3: Eltévedt báránycák. (Olcsó helyárakkal.)
 Vasárnap d. u. 6: Szakits helyettem. (Negyzsér.)
 Vasárnap este 9: Szakits helyettem. (Ötödször.)

A kolozsvári Román Opera műsora

Vasárnap, november 28-án (este): Năpasta de Sabin Dragoi.
 Hétfő, november 29: Három a kislány.

MOZI

CAPITOL MOZGÓ: Őnagysága a II-ik emeletről. Az idény legnagyobb sikerű vigjátéka. Főszereplők: Mary Don, Mihai Popescu és Vasiliu Birlic.

SELECT MOZGÓ: Rabszolgahajó, izgalmas film, nagyszerű rendezéssel, főszerepekben: Warner Baxter, Wallace Beery, Elisabeth Allan, Mickey Rooney (Szent-Iván éji álom ismert puccja).

URANIA MOZGÓ: Diákszerelm, Robert Taylor és Janet Gaynor kiváló művészpár legszebb filmje.

MUNKÁS MOZGÓ: Két szenzáció: I. Öröknek a fegyverek. Eddig a legnagyobb háborús filmdráma. Fősz. Anna Bella és Victor Frances. — II. Zou-Zou. Operett. Fősz. Josephine Backer és Jean Gabrio. — III. Journal. Hétfőtől: I. A Nőörvos. II. A bécsi randevu.

ROYAL MOZGÓ: Mától kezdve: Botrány a turfon, vigjáték, a Marx testvérek, Groucho-Chico-Harpo zenehumoristák a főszerepekben. Előadások kezdete: 3.20, 5.20, 7.20 és 9.20.

EDISON MOZGÓ: I. Rose Marie, világhírű amerikai operette filmváltozata. Jeanette Mac Donald és Nelson Eddie, a newyorki Metropolitan Opera tagjaival. — II. Titkos küldetés. Cow-boy film, John Wayne-val. — III. Híradó. Kezdeté 3, 6, 9 órákor. Helyárak 10 és 15 lej.

Ha nem siet,

ugy el fog késni a most megnyitott
ingyenes Singer himző és varrótanfolyamról

KMSC helyiségében Str. REG. MARIA 11. EMELET. Mindenki INGYEN RÉSztVEHET, akinek Singer varrógépje van. Rendezi a Bourne et Co. cég Cluj.

Sport

Románia selejtezőmérkőzés nélkül jut a labdarugó világbajnokság döntőjébe

(BUCURESTI.) Az egyiptomi labdarugó-szövetség még nem adott választ arra nézve, hogy mikor akarja lejátszani világbajnoki selejtező mérkőzését Romániával. Mivel azonban a nemzetközi labdarugó-szövetség által kitűzött időpont a mérkőzés lejátszására veszedelmesen közeledik,

a román szövetség kérni fogja a FIFA intéző bizottságát, hogy Romániát jelentse ki csoportgyőztesnek és sorozza be a döntő 16-os mezőnyébe. Ebben az esetben az áprilisa tervezett bukaresti mérkőzésről sem lenne szó.

Utolsó bajnoki mérkőzését játsza vasárnap a Victoria az Unirea Tricolor ellen

(KOLOZSVÁR-CLUJ.) A városi sporttelepen vasárnap utolsó nemzeti bajnoki mérkőzését játsza a Victoria. Ellenfele az Unirea Tricolor együttese lesz, amely igen nagy játékerőt képvisel és nem egy könnyen adja meg magát a legkeményebb ellenféllel szemben sem. Az érdekesnek ígérkező mérkőzésre, amely pontban délután fél 3 órákor kezdődik a temesvári Ritter vezetésével, a következő összeáll-

tásban lépnek pályára a csapatok:

Victoria: Muntean II., Felecan III., Felecan I., Chendrean II., Pop III., Nistor Pop IV., Szántay, Cociuban II., Felecan II., Căpusan.

Unirea Tricolor: Hiuta, Sucitulescu, Ilescu, Florea, Steinbach, Botean, Dumitrescu, Alexandrescu, Soni Niculescu, Cărsan, Jordache.

Papírforma szerint így végződik a NB őszi fordulója

I. csoport:				
1. AMTE	9	6	1	2 13
2. Victoria	9	6	1	2 13
3. Rapid	9	5	1	3 11
4. Phoenix	9	5	0	4 10
5. Kinizsi	9	5	0	4 10
6. Unirea Tricolor	9	4	2	3 10
7. NAC	9	3	2	4 8
8. Jiul	9	3	1	5 7
9. Olimpia	9	2	1	6 5
10. DUIG	9	1	1	7 3

II. csoport:				
1. Venus	9	7	2	0 16
2. Ripensia	9	7	1	1 15
3. Gloria	9	5	2	2 12
4. Juventus	9	5	0	4 10
5. ACFR	9	3	3	3 9
6. Universitatea	9	3	1	5 7
7. Dragos Vodă	9	3	0	6 6
8. Vulturii	9	3	0	6 6
9. Sp. Studentesc	9	2	1	4 5
10. Crisana	9	2	0	7 4

OLASZ PORTYÁRA hívják a Victoriát. Egy olasz sportember tett ajánlatot a kolozsvári csapatnak, hogy januárban portyát készítsen elő a Victoriának. A portya hat mérkőzésből állana. A Victoria nagy örömmel vette az ajánlatot s minden biznnyal el is fogadja, ha játékosai részére szabadságot tud kieszközölni a portya tartamára.

Mégsem közvetíti a bukaresti rádió Temesvárról a vasárnapi Ripensia-Venus mérkőzést. Ok: Radu Vasileseu, a rádió sportriportere nem lehet távol a fővárostól. Ő kell bemozdja a sporthíreket a rádió hírszolgálat keretében.

Revánsot kért a Venus a román válogatottól legutóbbi vereségeért. A revánsot december 12-én akarják lejátszani Bukarestben.

600 kilométer óránként! George Eyston, a híres angol autóversenyző, aki nemrégiben 502.430 km-es órátlagot futott és ezzel új sebességi világerkordot állított fel, visszatért Angliába és kijelentette, hogy 600 kilométerre akarja feljavítani a világrekordot. Eyston fantasztikus eredményt hateraz lóerős gépkocsiján futotta meg. Érdekes, hogy a gép 145 liter üzemanyagot fogyasztott 100 kilométerre. Kerek teljes gáz sebességben másodpercenként 42 fordulót (!) végeztek. A fejlődő centrifugális erő olyan hatalmas volt, hogy a gumik átmérőjét 3 centiméterrel növelte.

14:2 arányban győztek a letterszági Liepajában a budapesti FTC öklívivói.

Cseh Matyi, a magyar válogatott világhírű játékos a súlyos beteg és még nem tudják mi baja van. Cseh Matyit egyelőre szanatóriumban ápolják, majd magaslati levegőre küldik.

Tiltakozik az MLSz az Európa Kupa küzdelmeinek késedelmes befejezésére miatt. Azt kívánják, hogy 1938. év végéig játszásk le az összes mérkőzéseket és ne halasszák el 1939-re.

Kijelölték Anglia csapatát a csehek ellen. Ugyanaz a csapat játszik, amely nemrégiben Wales válogatottja ellen 2:1 arányban győzött: Woodley (Chelsea), Sproston (Leeds United), Barkas (Manchester City), Crayston (Arsenal), Cullis (Wolverhampton Wanderers), Copping (Arsenal), Matthews (Stoke City), Hall (Tottenham), Mills

(Chelsea), Goulden (West Han United), Brook (Manchester City).

Belső válság robbant ki a Magyar Labdarugó Szövetségben. Valószínű, hogy lemond az egész tisztikar és új választást rendelnek el. Ha ez a megoldás nem vezet eredményre, az OTT felfüggeszti az MLSz önkormányzatát és kormánybiztost küld ki a szövetség élére.

Társaság

() Teadélután. A Munkás sportklub f. hó 28-án, vasárnap délután 5 órai kezdettel megrendezett teadélutánján a legkitünőbb zene és elsőrangú büffé áll az ifjuság rendelkezésére. A Regina Maria 11. szám találkozója lesz a kolozsvári dolgozó ifjuságnak.

() A Monostori Református Dalkör színelőadása. December 12-én, vasárnap este 8 órai kezdettel a rom. kath. főgimnázium dísztermében a Monostori Ref. Dalkör 10 éves fennállásának jubileuma alkalmával színelőadást rendez. Ez alkalommal egy rendkívül kedves és végtelenül mulattató 3 felvonásos vigjátékot, a „Nem válok el”-t mutatja be, melynek szerzője Orbók Attila, a kiváló színpadi író. Az előadás iránt városszerre rendkívül nagy érdeklődés nyilvánul meg, mert a Dalkör válogatott szereplőkkel mutatja be ezen hangulatos finom darabot.

() UrvacSORAOSZTÁS a református templomokban. Folyó hó 28-án, vasárnap délelőtt 10 órákor az istentiszteletek keretében valamennyi református templomban, advent első vasárnapján urvacSORAOSZTÁS lesz. Ez alkalommal a belvárosi templomban a híd-elvi Bethlen Gábor vegyeskar énekel, dr. Adorján Dezső karnagy vezetésével. A református teológián az urvacSORAOSZTással egybekapcsolt istentisztelet 11 órákor kezdődik.

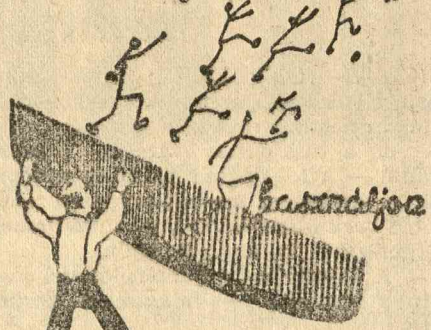
() Emlékistentisztelet. A kolozsvári izr. hitközség f. évi november 28-án, vasárnap délután egyenlő 5 órákor néhai dr. Eisler Mátyás főbbi elhalálozásának évfordulóján a Regele Ferdinand-uti nagytemplomban emlék-istentiszteletet tart, melyre a hitközség és Szentegylet tagjait ezúton meghívja. Ugyanaznap délelőtt fél 12 órákor felkeresik a Bld. főbbi sírját a házsongárdi temetőben és a tagokat felkéri, hogy itt is minél számosabban jelenjenek meg.

() A skót egyház Regalá 21. szám alatt vasárnap, november 28-án d. e. 11.30 angol-nyelvű istentiszteletet tart. Rev. Th. J. Coulter.

() Felhívás a Kolping Legényegylet tagjaihoz. Felkérem a Kolozsvári Kolping Legényegylet minden egyes tagját, hogy 1937. november 29-én, hétfőn este pontosan háromnegyed 9 órára a legényegylet helyiségében feltétlenül megjelenni sziveskedjék. Fontos megbeszélések kerülnek tárgysorozatra. Bálint J. sk. igazgató.

— Megnyit Bay Girolamo olasz vívómester iskolája. A Jorga ucca 3. szám alatt (Generala palota) nemrég nyit meg a kitűnő olasz vívómester, Bay Girolamo vívó és tornaiskolája. Külön gyermekcsoport: vívás és svéd torna. Hölgyeknek külön kurzus. Beiratkozni lehet ugyanott kedd, csütörtök és szombati napokon délután 4—9 óráig.

Szálanként magy
 el a haja

PETROLEGER
 MEGVÁNTETI AKORPATÁST
 MEGELŐZI A HAJHULLÁST

Rádió

November 28. VASÁRNAP.
 BUCURESTI. 7.30: Torna, vidám zene, hanglemezek, orvosi tanácsadó, szakelőadások, hírek. 9.55: Templomi zene. 13.10: Motzoi-zenekar. 14.10: Hírek. 18: Katonazene. 19.15: Kis rádiózenekar. 20.30: Hangjáték. 21.30: Postászenekar. 22: Hírek. 22.10: Rádió-zenekar. 22.30: Sporthírek. 22.45: Rádió-zenekar. 24: Hangverseny.
 BUDAPEST. 10.30: Hírek. 11: Egyházi ének, szentbeszéd. 12.15: Evangélikus istentisztelet. 13.30: Operaház zenekara. 15: Hanglemezek. 16: Gazdasági előadás. 16.45: Hegedű zongorakísérettel. 17.30: Előadás. 19.15: Cigányszene. 20.20: A film és a divat. Beszélgetés. 20.50: Sporteredmények. 21.05: Rádió-egyveleg. 22.40: Hírek, szalonzene. 24: Jazz-zene. 1.05: Hírek.

November 29. HÉTFŐ.
 BUCURESTI. 6.30: Torna, vidám zene, hanglemezek, orvosi tanácsadó, szakelőadások, hírek. 13.10: Rádió-zenekar. 13.30: Lemezek. 18.18: Hangverseny. 19.15: Ének. 19.30: Vonósnyegyes. 20.20: Tánclemezek. 21.30: Serbescu Sylvia zongorázik. 22.05: Marinescu Moreanu Maria énekel. 22.45: Vendéglisti zene. 23.45: Hírek.
 BUDAPEST. 7.45: Torna, hanglemezek. 11: Hírek. 11.20: Felolvasás. 13.05: Zenekar. 13.30: Hírek. 14.20: Hírek, zenekar. 17.15: Diákféltő. 17.45: Hírek. 18: Magyar nóták és dalok. 19: Utleírás. 19.30: Előadás. 19.55: Német nyelvoktatás. 20.35: Ének, zongorakísérettel. 21.10: Hírek. 21.35: Hanglemezek. 23.20: Jazz. 24: Hírek. 24.05: Cigányszene. 1.05: Hírek.

— Felhorult az országuton egy kocsi: egy halott, egy életveszélyes sebesült. Budapestről jelentik: A solti országuton Besztercei Ferenc izsáki gazda kocsija, amelyen Kövesdi Imre is helyet foglalt, felhorult és maga alá temette két utast. Besztercei szörnyethalt, Kövesdi életveszélyes állapotban szállították a kórházba. A szerencsétlenséget a megbokrosodott lovak okozták.

Newyorkba kiállították a nyolcadik világcsodát, az egyetlen embert, kit nem nevetteget meg Gaucso, Chiko és Harpo legujabb filmje, a Botrány a turfon. (Mert viaszból volt.)

— Comsa Ionel Erdély kereskedelmi szenátorjelöltje. Az általános képviselő és szenátorválasztások után tartják meg a községi és szakmai érdekképviseletek szenátorainak választását. Erdély egy ipari és egy kereskedelmi szenátort választ. Az ipari szenátornak Mircea Constantin, az Ugir elhalt vezérigazgatójának helyébe a kormánypárt dr. Dan Parteniét, a kolozsvári kereskedelmi és iparkamara elnökét jelöli, míg Erdélyi ipari szenátorává valószínűleg újlag Comsa Ionelt, a Sfatul Negustoresc elnökét, a Banca Centrala vezérigazgatóját választják meg, akinek jelölőlistáját már le is tették a kolozsvári törvényhozói tevékenysége az érdekeltektől való távolmaradása miatt. A törvényhozói tevékenysége az érdekeltektől való távolmaradása miatt. A törvényhozói tevékenysége az érdekeltektől való távolmaradása miatt.

Nagyonfontosságú kérdéseket tárgyalt le az Erdélyi Gazdasági Egylet igazgatóválasztmányja

(CLUJ-KOLOZSVÁR.) Az Erdélyi Gazdasági Egylet igazgatóválasztmányja dr. Szász Pál elnökletével ülést tartott, amelyen számos fontos kérdést tárgyaltak le. Az ülés behatóan foglalkozott az egylet tulajdonában levő jelentős ingatlan értékesítéseinek kérdéseivel és bizottságot küldött ki, amely az értékesítés módjáról és lehetőségeiről jelentést fog tenni az igazgatóválasztmánynak. Megvitatták a Kolozsváron a jövő év őszén Marosvásárhelyt megrendező nagyszabású mezőgazdasági és gépkiállítás, a vetőmag- és sertésnyésztési kérdéseket és a téli tanfolyamok rendezésének kérdését. Az EGE vezetősége örömmel vette tudomásul, hogy az igazgatóválasztmány a legutóbbi ülése óta 436 új rendes tag, 2 alapító tag és 10 gazdaság lépett az EGE tagjai sorába.

HALLGASSON

TANÁCSOMRA:

fejféjásnál
dörzsölje be homlokát
halántékát valódi

DIANA SÖSBORSZESZTŐ

Svájc újlag életbe léptette a tojás beviteli vámját, ami lehetetlenné teszi a romániai tojás kivitelét

(BUCURESTI.) A berni román követ-ség kereskedelmi attaséja hivatalosan értesítette a földművelésügyi minisztériumot, hogy a svájci szövetségi tanács újlag életbe léptette a külföldről behozott tojás importvámját, amely 100 kilogrammonként 16 svájci frank. A tojás beviteli illetéke régebben is érvényben volt Svájcban, a román kormány közbejárására azonban a behozatali vámtól lényegesen leszállították, majd teljesen eltörölték. A beviteli illeték csökkentése, illetve megszüntetése kedvező lehetőséget nyújtott a romániai szakmai kereskedőknek és exportőröknek a tojásnak a svájci piacokon való alacsony értékesítésére. A 100 kilónként újlag életbe léptetett 16 svájci frankos beviteli vám azzal a veszéllyel fenyegeti a romániai mezőgazdasági termelőket és szakmai kereskedőket, hogy elvesztik egyik legjobb értékesítési piacukat. A román kormány közbenjárta a bukaresti svájci követségnél, a berni román követ pedig a svájci kormánytól a beviteli vám megszüntetése érdekében és reméli, hogy közbenjárása eredményes is lesz. Ebben az esetben Románia tojáskivitele Svájcban elérheti a régi színvonalat.

— Légi „yacht” 250 millió lejért. Newyorkból jelentik: A seattlei (Washington kerület) repülőgépgyár George Whitell san franciscói milliósos számára fejedelmi fényűzéssel berendezett „légi yachtot” épít 250 millió lejes költséggel. A négymotoros, óránként 400 km. sebességgel repülhet, 5300 km.-t tehet meg leszállás nélkül úgy, hogy tulajdonosa a hétvégi szünetekre Európába repülhet. Az utascónakban ebédlő, szalon, négy hálószoba és külön lakóosztály van a tulajdonos számára, továbbá kád- és zuhanyfürdő, hideg- és melegvízvezetékek, rádiókészülékek, a konyhában villamos főző- és fűtőberendezések.

Rövidlátó iskolás gyermekek

A kulturálmokban gyűjtött statisztikai adatok azt mutatják, hogy a tanulói fiatalság körében egyre jobban terjed a rövidlátás. Nálunk is mind gyakrabban látunk szemüveget viselő iskolás gyermekeket. A házi feladatokkal túlterhelt gyermek egyre gyakrabban kénytelen villanyfénynél dolgozni. A világitás pedig a szülők rosszul értelmezett takarékosága miatt sokszor egészen silány, mert olcsónak csufolt izzólámpát használnak, mely egyenlő áramfogyasztás ellenére átlag 25 százalékkal gyengébben világít, mint a jó minőségű izzólámpa. A bevásárlásnál ugyan meg-

takarítunk pár lejt, ez azonban később nagyon megbosszulja magát, mert tönkre teszi a gyermek szemét.

Ne vegyünk olcsó lámpát, hanem olcsó fényt!

Sokkal többet takarítunk meg egy 1000 órát égő jóminőségű lámpa áramköltségénél, mely néhány száz lejre rug, mint a lámpa vételáránál, mely alig pár 10 lejt tesz ki.

Akinek fiatal iskolás gyermeke van, az gondoskodjon idejekorán gyermeke szemének épségéről.

Használjon csak elsőrangú minőségű Tungsram D. duplaspirál lámpát!

A kereskedelem összes ügyeit letárgyalta a Kereskedő Tanács

(CLUJ-KOLOZSVÁR.) A Kereskedő Tanács választmánya tegnap este igen fontos és népes ülést tartott. Comsa Jonel szenátor elnöke alatt. A tagok kollektív biztositási ügyében egy biztositást küldöttek ki azzal a megbízással, hogy a legelőnyösebb ajánlatot tevő két biztositó intézettel együttesen állapítsák meg a végleges biztositási feltételeket és tegyenek jelentést.

Muth Mihály titkár beszámolt a vaske-rekedő, valamint a drogeria és illatszer-szakosztályok újraszervezéséről, valamint az elektromos és rádió kereskedelmi szakosztály megalakításáról. Beszámolt továbbá a többi szakmai szakosztály működéséről és nagyszámú új tag beiratkozásáról. Romanovici Grigore vezértitkár beszámolt a tordai és beszercei Sfatul osztályok megalakulásáról és bejelentette, hogy rövidesen megalakul a déli szakosztály is. Dr. Borbély István alelnök bejelentte, hogy a kamarai szenatori állás is választás alá kerül. A Kamara vezetősége a kereskedelmi szenátorságra nézve ez alkalomból is egyhanguan foglalt állást az erre legérdemesebb személy: Jonel Comsa, a Sfatul elnökének jelölése mellett, amit a választmány egyhangú lelkesedéssel vett tudomásul. Comsa elnök megköszönte a bizalom ilyen megnyilatkozását. A vá-

lasztmány végül a kormányhoz az ország-határ megerősítési munkáinak költségei-hez való hozzájárulás ügyében az ország népéhez intézett felhívást tárgyalta és Comsa, dr. Borbély, Romanovici, Gut-fried, Braunfeld H., Sallak Dezső, Nim-berger, Löbl, Konkoly és mások hozzá-szólásai után az alábbi határozati javas-latot fogadta el: Minden kereskedő, mint jó állampolgár, kötelességének ismeri el a kért áldozatban való részvételt. Annak megállapítása után, hogy a kereskedő osz-tály az ország közterhekkel legnagyobb mértékben megterhelt osztálya, hazafias kötelessége tudatában felajánlja, hogy a patenta fixa I—VII. osztályába tartozók 3 százalékát, a VIII. osztálytól felfelé és a speciális adózás alá tartozók 4 százalékát adják a véglegesen megállapított adóköte-lek jövedelmi összegnek. A felajánlott ösz-szeg hat hónapi egyenlő részletben fize-tendő, hogy a leggyengébb kereskedő is megfizethesse. A felajánlott összegnek a jövő évi adókvitételkor az adóköteles jö-vedelemből való levonására nézve kéri a hatóságok közbenjárását. Ezen határozatot a Kereskedelmi és Iparkamara elnöksége és a Sfatul Negustoresce elnöksége együt-tes küldöttségben közlik a városházán mű-ködő bizottsággal.

Magyarok vezetnek a születés és halálozások terén Kolozsváron

(CLUJ-KOLOZSVÁR.) Dr. Vlad Pet-re városi főorvos szerkesztésében meg-jelenő Buletin Sanitar novemberi szá-mában a város július-augusztus havi népmozgalmi adatait tárgyalja. Megtud-juk a számadatokból, hogy a két hónapban 92 lélekkel szapo-rodott természetes úton Kolozsvár lakossága: született 294, meghalt 208 lélek.

A csecsemőhalandóság feltűnő szám-adatot mutat: 41 egy éven aluli gyer-mek halt meg. A házasságkötések szá-ma 378 volt, elvált 66 pár. Érdekese a nemzetiségi megoszlásra vonatkozó adatok száma: született: 110 román, 134 magyar, 43 zsidó, 7 német. Meg-halt: 72 román, 99 magyar, 26 zsidó és 5 német polgár. A magyar lakosság 35, a román 38 lélekkel szaporodott, a zsidók 17, a németek pedig 2 lélekkel. A házasságok megoszlása a következő: román férfi 40 esetben román, 36 eset-ben magyar, 2 esetben zsidó és 2 eset-ben német élettársat választott.

Magyar férfi viszont 11 esetben ro-mán, 70 esetben magyar, egy eset-ben zsidó és egy esetben német nővel kötött frigyet.

A zsidóajku férfiak már kevésbé köt-nek vegyes házasságot.

Teljes irammal folynak az alagút-épités Kolozson

(KOLOZS-COJOCNA.) Nagy gyors-sággal folynak az alagút építések Ko-lozson. A vasuti pályákat kiszélesítik, dupla sínparat helyeznek el mindenütt a nagyobb forgalom lebonyolítására. A meglevő alagutak mellé még egyet-egyét készítenek furással meg robban-tással. Ez az óriási munka ép oly sok embert igényel, hogy nemcsak kolo-zsiak, hanem bánáti és regáti munká-sok is vannak alkalmazva. Az alagút furásánál pedig szakképzett bányászok dolgoznak.

Az eddig kihalt állomás most forgal-mas faluvá változott, mert a munkások egy része ott is lakik a fából és sárból készült barakkok között. Sőt az élel-mes kereskedők szintén ilyen fából tá-kolt bódékban üzletet is nyitottak, ahol minden étel-néven nevezendő holmi, meg ruhanemű is kapható. A munkála-tok a legnagyobb pontossággal folynak, éjjel-nappal. Három csoport munkás váltakozik naponta s így a munka soh-sém szünetel. Mindenik csoport nyolc órát dolgozik. Érdekese és szembetűnő az, hogy minden embernek mindenütt megvan a maga beosztása és így gép-szerűen megy a munka.

Három alagút épül egymáshoz meg-lehetősen közel. A leghosszabb már át van furva és most építik ki. Mellette, hogy a második sínparat lehelyezhessék, óriási földmunkát igényelt. A dombnak, melyben az alagút megy át, az egyik oldalát le kellett vágni és az ott levő óriási fákat gyökerestől kell kiszedni. Az itt feleslegessé vált földet és köveket, valamint az alagútból kikerült földet csillékkal hordják el távolabb, hol a pályatestet fel kell tölteni. Egy-szerre 15—20 csille is indul, mindenik mellett egy-két munkással, s a merede-kebb helyen magától mennek, mint va-lami kis, mozdony nélküli vonat.

Az alagút kiépítésére való anyagot tehervonat szállítja állandóan. A mun-kások sokasága rostálja a homokot, majd hordja és vegyíti cementtel a be-tonhoz szükséges százalék szerint. Két gép készíti szünet nélkül a betont s ezt szintén csillékkal egy ló segítségével vontatják be, az építésre kikötött alag-utba, hol 1 és fél méter betonfalat rak-nak a körművesek. Az alagút villannyal van kivilágítva nappal is, ugyszintén az egész telep. A villanyáramot fejlesztő dinamó egy deszkabódében van elhe-lyezve.

Ez a munkaalkalom jó pénzt hoz a kolozsiaknak, mert a napidíj a munka-faja szerint 80—140—150 lejig halad. Ezenkívül terményeiket is értékesítik, valamint a vonathoz közellakók szobát és kosztot is adnak.

Az ígéret szép szó...

Királyi dekrétummal foglák rendezni a nyugdíjasok sérelmeit

(CLUJ-KOLOZSVÁR.) A tegnapi nap folyamán örömhír száguldott végig a város nyugdíjas seregén: felemelték a nyugdíjakat. Csakhamar azonban el-szomordnak az arcok, a hír csak talál-gatásnak bizonyult és annak csak ke-vés alapja volt.

A híresztelésekre az adott alkal-mat, hogy Pop Valer, a Nyugdíjas-szövetség elnöke, a napokban Bu-karestben járt, ahol állítólag nagy-on kedvező ígéreteket kapott volna Cancicov pénzügyminiszter-től.

Ezzel a kérdéssel kapcsolatban beszél-getést folytatott munkatársunk Pop Valerrel, az erdélyi nyugdíjasok elnö-kével, aki a következőket mondotta:

MI CSAK ELŐRE NÉZÜNK

— A szerdai nap folyamán kerestem fel egy küldöttség élén, amelynek tag-jai között ott volt Ioan Cuibus volt postafőnök is, Cancicov pénzügyminisz-tert. A nemrég tartott kongresszus ha-tározati javaslatát ismertettem vele, majd pedig

megkérdeztem, hogy miképpen próbálja megoldani a nyugdíjasok kéréseit.

Utaltam arra, hogy a Iorga-Argetoainu féle kormányzat alatt nyugdíjainkat 40, sőt 60 százalékkal csökkentették, ami katasztrófális csapás volt az ország nyugdíjasainak részére.

— Kérdésemre a pénzügyminiszter kitérő választ adott.

Mi a multba nem nézünk, csak előre

— mondotta — majd pedig utalt arra, hogy ő mindig pontosan fizeti illetmé-nyeinket.

KIRÁLYI DEKRÉTUM A LÁT-HATÁRON

— Ekkor megkértem a pénzügyi-minisztert, hogy kézenfekvő megoldást adjon és nem általános ígéreteket — folytatta tovább Pop Valer. A válasz erre az volt, hogy

ő csak a költségvetés keretein be-lül tud mozogni, tartalékalapok felett nem rendelkezik és csak a lehetőség határain belül tud raj-tunk segíteni.

Egyébként — mondotta a miniszter — két, esetleg három nap múlva királyi dekrétum fog megjelenni, amely meg fogja oldani a problémák nagy részét.

— En erre megköszöntem szíves-ségét és kijelentettem, hogy fenntartjuk jogunkat arra, hogy a dekrétumról a mi szempontunkból utólag bírálatot mondassunk.

AZ IGÉRET SZÉP SZÓ...

— Az én magánvéleményem mind-ezek ellenére az, hogy az ígéret az csak ígéret marad.

Korteszfogás az egész. A nyugdíjasok sérelmeiről ugylátszik nem akar a kor-mány tudni.

Nem veszik komolyan őket és azok-nak nem tudnak, vagy nem akar-nak eleget tenni.

Pedig csak mi tudjuk, hogy mit jelent a nyugdíjas élet.

— Van tudomása az elnök urnak arról, hogy azóta állítólag már megjelent egy rendelet, amely kisebb mértékben fe-l emeli a nyugdíjakat?

— Hallottam én is egyet-mást, de nekünk mindeztideig semmiféle hiva-talos értesítés nem jutott tudomásunk-ra. Adja az Isten, hogy úgy legyen...

— Husz évig hordta a golyót a hátge-rincében. A magyarországi Esztergom-ban meghalt ifjabb Móci Ignác száz-százalékos hadirokkant, aki a 7-es hon-védhuszárezred tizedeseként 1917-ben az orosz harctéren súlyosan megsebe-sült. Azóta, tehát 20 esztendőn át, hord-ta a golyót hátgerincében. Temetésén a frontharcos szövetség és a Honsz tagjai testületileg jelentek meg.

Apróhirdetések

LEVELEZÉS

50 ÉVES intelligens iparos vagyok. 400 ezer lejt erő vagyonom van, nőülni óhajtok, hozzáillő, gyermektelen urinőt keresek, kinek szintén van kis vagyonkaja. Leveleket „Sürgős házasság” jelíggel a kiadóba. (6008)

„FRATERNITAS”. Vasárnap 12-kor várni fogom a Bánffy-palota előtt. Lili. (6022)

KÉT középkori független nő ismerettség hiányában szórakozás céljából megismerkedne intelligens komoly férfakkal. Leveleket „Téli esték” jelíggel. (5987)

SZEP karácsonyi ajándék egy jó villanyondolási, melyet 150 lejtől készítek az Edison fodrászat. Calea Motilor 51. (P6011)

ADAS-VÉTEL

ELADÓ 375.000 lejt két szoba, hall, előszoba, fürdő- és konyhából álló ultra-modern családi ház. Értekezni: ELIAS ügynőskénél, Str. Barițiu 20., ajtó 2. (6011)

KÉT mangalica zsirsértés 160–180 kg. eladók. Cal. Moșilor 145. (5979)

KITÜNŐ márkájú rövid kereszthúros rongora eladó. Érdeklődni portásnál, Str. Regina Maria 48. (P 5995)

VIRÁGÁLLVÁNY, íróasztal, könyvszekrény, zsírosbődön eladó. Str. Dorobanților 36. szám. (P 6005)

ELADÓK: Évi 61.000 lejt jövedelmező ház. Ára: 500.000 lejt. Évi 100 ezer lejt jövedelmező nagy kertes ház, 10 percnnyire a főterhez, ára 800 ezer lejt. Str. Parisban 650 négyzetméteres telek, 17 m. fronttal, 225 ezer lejt. Értekezni: ELIAS ügynőskénél, Str. Barițiu 20., ajtó 2. (6012)

ÓCSKA ruhákat, télikabátokat veszek. eladók. Eladó függönyrud. P. Mihai Viteazul 10. Jakab. (P 6008)

ELADÓ házhely Somessat közelében. Cim a kiadóban. (5975)

FIKUSZ 1 méteres olcsón eladó. Str. Avram Iancu 18., portásnál. (5984)

ELADÓ 1000 és 720-as cséplők motorral, külön is. Közvetítő díjazok. Ijjes, Agihres, jud. Cluj. (v 5992)

FIGYELEM! Eladók: Piața Mihai Viteazul mellett, főúton évi 276 ezer lejt jövedelmező bérház. Ára: 2.400.000. Belvárosban évi 145 ezer lejt jövedelmező bérház, ára: 1 millió 200 ezer. Azonkívül: villaházak, építkezésre alkalmas telkek a város különböző részein. Értekezni: ELIAS ügynőskénél, Str. Barițiu 20., ajtó 2. (6013)

FELÁRON kiárusítjuk külföldi, legjobb minőségű ovális, kerek és négyzetes képrámaikat Kerekas porcellánscárnok.

Ház hely eladó (1000 plus 500 négyzm.) a Str. Andrei Muresan negyedben. Értekezni: Cluj, Marechal Foch 60. (5993)

EGY szürke férfi és egy fekete női főkapermes télikabát eladó. Cal. Marechal Foch 36. Folticska szabónál. (5995)

ELADÓ új épület, megfelel minden üzemnek, több lakás, nagy terület, jelenleg vendéglő. Ügynököt díjazok. Cămpian Restaurant, Vama Ieacului. (5996)

HA HÁZAT venni, vagy eladni akar, úgy feltétlen bizalommal forduljon hozzám, vagyis már a legrégebben fennálló törvényszéki bejegyzett ingatlanforgalmi irodámhoz. Str. Barițiu 20. KAMILLI. (6004)

BÉRHAZAKKAL, villákkal, szép kertek családi házakkal nagy választékban rendelkezem. Str. Barițiu 20. Kamilli. (6005)

BUTORAKTÁR, Gen. Poetas 15. Szép Palisander ebédlő, mindenféle butorok olcsón eladók. Bizományt és beraktározást vállalok. Használt butort veszek. (5999)

EGY nagy főzőkemence eladó. Str. Gen. Poetas 13. (5998)

HÁZ eladó üzlethelyiséggel, betonpincével, nagy udvarral, bevezetett vevőkörrel. Cim a kiadóban. (6000)

EGY jó házi kőver disznó eladó. Strada Lunga 11. szám. Dombul Rotund. (6009)

SÜRGŐSEN eladó fajgyümölcsös. Megtekinthető Kerekdomb, Str. Sanatorului 34. Ára 60.000 lejt. (6010)

ÜZLETHELYISÉGNEK is alkalmas sarokház eladó. Str. Constantin Brâncoveanu 38. szám. (6017)

CLUJTÓL 40 km.-re, vasútállomástól 7 km.-re 242 kat. hold prima birtok olcsón eladó. A községben nagy gyümölcsös, urilak, több más ház. A határon tanya, cseledek, istálló. Megbízott Piața Mihai Viteazul 7. szám, ajtó 5. (6019)

ELADÓ kis egyengető gyalogép villany-motor és gyalupadok. Str. Reg. 83. Inf. 4. Háztulajdonosnál. (6020)

FEL áron eladó fél perzsa női hosszú bunda Fehér szücsnél. Str. Matia. (6029)

ELADÓ kifogástalan kőrisfa hálószoza bécsi gyártmány, tizezerért. Str. Hasdau 59-a. (6030)

CSALÁDI házak 180.000 lejtért vasutállomásonál szép nagy kerttel eladó. Dr. Ligethy, Regele Ferdinand 40. (T1866)

HÁZHELYEK Masiniștilor ut 109 szám alatt részletfizetésre eladók. Dr. Ligethy Regele Ferdinand 40. (T 1867)

FAJALMA kapható. Calea Regele Ferdinand 96, ugyanott egy üres szoba kiadó. (6034)

JÓKARBAN levő enyvező-bakkot keresek. Morar asztalos, str. I. Măcelar 1. (6036)

ELADÓK félholdas és nagyobb kertek és szántók a dr. Ciobanu-féle birtokból, Dombul Rotund felett. Értekezni dr. Kis Sándor ügyvédnél, Cluj, str. Iuliu Maniu 24. (6037)

ELADÓ különböző gyermekjátékok Columbia patefon, szalongarnitúra, ebédlő szőnyeg. Str. Avram Iancu 24, szuterin. (6039)

EGY igen szép családi ház teljesen új, modern villastílusú elköltözés miatt sürgősen eladó. Str. Bravilor 1. (6040)

JÓKARBAN iker-kocsi eladó. Str. Paris 2. (6044)

EGY házhely a javítón tul eladó. Erd. str. Secușca 10, Agostonnál. (6047)

ELADÓ egy kitűnő villanyondolási gép, fejmosó, szárító és 2 tükör. C. Reg. Ferdinand 3. (Udvarban.) (6050)

FAVAGÓGÉP eladó. Értekezni str. Mico 16. Házmesternél. (6051)

Hohner Accordeon
43 basszusos teljesen új állapotban
olcsón eladó
Cim a kiadóban

MINDEN áron eladó: mérnöki mérőállvány, függönyrudak, tejeskandérok, próba-baba. P. Unirii 9, földsz. 10. (6053)

10 százalék árendeményt adunk, ha karácsonyi képerketeket most rendeli meg. „Pax”, Cluj, Calea Victoriei 6. (6054)

MOST befejezendő modern tele dízháló sürgősen eladó. Érdeklődni Fieraria Barzel Kruk. (6057)

ÓCSKARUHÁKAT, télikabátokat a legdrágábban veszek, olcsón eladók. Str. Me morandului 4. (P 6031)

ELADÓ 7 éves leánykának hócipő, télikabát, ruhák, korcsolyák, str. Văii 5. P6029

FARKASKUTYA, 6 hónapos, eladó. Cim Nova könyvüzletben. (P6027)

ELADÓ ház P. Unirii mellett 275 ezer. Str. Gorun 11. 2–4-ig. (P 6026)

ZONGORA kitűnő karban, női kar- és antik duplafedélű aranyórak eladók. Str. Florilor 13. (P 6020)

LIBATOLL párnákat keresek megvételre. „Libatoll” jelíggel a kiadóba kérek. (P 6018)

KLUBBAN ruhát családok okok miatt eladó. Értekezni: P. Unirii 13. 6–9-ig. (P 6016)

JÓKARBAN levő használt mély gyermekocsi megvételre keresek. Cimeket str. Marechal Foch 10. Solid cipészetben. (P 6013)

BUTOR, használt, jókarban, eladó. Ugyanott burgonya. Str. Dacia 4. (P6010)

NŐI barna télikabát olcsón eladó. Jakabné. P. Carolina 1. (T1868)

FAVAGÓVÁZ, fűrés és szij, Bosch-mágnes eladó. Str. Paris 60. (6060)

HARMAS szekrény, kétszemélyes ágy, éjjeliszekrény elköltözés miatt olcsón, sürgősen eladó. Str. Aron 14. (6064)

IRÓGÉPEK, ujak és használtak legolcsóbban beszerezhetők a Royal irógépvállalatnál. P. Unirii 8, udvarban. (6068)

KERESEK megvételre billentyűs harmonikát. Cimeket „Harmónika” jelíggel a kiadóba. (6068)

ARANYERMEKKEL kitűntetett enyedi gyümölcsfák. Különleges faji körték, birsalmák, 2 éves bokor rózsák. Magnoliák. Ezüstfenyők, Prunusok érkeztek. Griger műkertészetben, Cluj, Reg. Carol II. 39. (5883)

ÁLLAST KERES

ELISMERT jó administrator, román-magyar, német nyelvtudással, adóügyekben nagy gyakorlattal rendelkező nyugdíjas, ingatlanok és bérházak adminisztrálását szerény díjazás mellett, ingatlan garanciával is. Expert Contabil cégek könyvelését, mérlegkészítését vállalja. Cal. Moșilor 145. (5980)

KIFUTÓFIU biciklivel délelőtti állást keres. Cim a kiadóban. (5988)

CHARLOTTENBURGI diplomával rendelkező fiatal elektromérnök állást keres. Ajánlatokat a kiadóba „Elektromérnök” jelíggel. (5981)

GYERMEKTELEN házaspár házmesteri állást keres. Központi fűtéshez ért. Cim a kiadóban. (6007)

FŐZŐNÖ vendéglőben állást keres. Str. Pata 15. (6021)

LAKÁST viz, villany, központi fűtés kezelését vállalom, vidéken is. Cim a kiadóban. (6043)

ÁLLAST KAPHAT

KERTESZ KERESTETIK regáti uri birtokra, virágos- és veteményeskert kezeléséhez. Fizetés áprilistól októberig havi 1750, a többi hónapokra 1250, valamint lakás, fűtés, világítás és 60 kg. liszt havonta. Ajánlatok román, esetleg magyar nyelven, bizonyítványmásolatokkal és referenciákkal felszerelve beküldendők Lőb Márton, Cluj, Str. Goldis 17. címre. (T1869)

KERESEK freileint. Jelentkezni 3–5-ig Str. Băii 6. (5986)

SZALONCUKOR csomagoló-lányokat (gyakorlottat) felvesz „Capella”, Str. Gh. Barițiu 12. (5994)

ITALÜGYNÖK, bevezetett, felvétetik. Ajánlatok: „Jutalék és fix” jelíggel a kiadóhivatalba. (5997)

SZABÓSEGÉD, nagymunkás felvétetik C. Regele Ferdinand 110. (6025)

BEJÁRÓNÉT keresek délelőtti. Str. Oct. Goga 7, II. em, 12 ajtó. (6026)

MEGBIZHATÓ, fiatal, irodai munkához nyelvekhez értő tisztviselő kezdő fizetéssel felvétetik üzletbe. Cim a kiadóban. (6028)

ÜGYES fiut szabótanulónak felveszek. Str. Regina Maria 32, Dávid. (6033)

MEGBIZHATÓ bejárónét takarításra felveszek. Calea Regele Ferdinand 34, I. 15. Jelentkezést kér vasárnap 11–12-ig. (6046)

ÜGYES ügynők olcsó cikk terjesztésére felvétetnek. Nő is lehet. Fructingyár. Str. Avram Iancu 3-a. (6049)

TAKARITÓNÓ délelőtti munkára felvétetik. „Decor” szalon, Str. Neculcea 2-a, I. em. Farkas cipőüzlet fölött. (6058)

RAJZOLNI tudó kislányokat felveszek. Salon Tur, Cal. Reg. Ferdinand 16. (P6019)

FIATAL bejárónét keresek, ki a főzéshez ért. Str. Regele Ferdinand 33. II. (P 6014)

HÁZIMUNKAKÉRT adok egy szoba konyhát gyermektelen fiatal házaspárnak. Str. Moșilor 83. (P 6009)

ÖNÁLLÓAN dolgozó varróleány azonnalra felvétetik nőidivatszalonba. Cim a kiadóban.

GYAKORLOTT gobelinvarrónők jelentkezzenek vasárnap délelőtti Str. Elisabeta 18. szám alatt. (6006)

SZÁMOLÁSBAN gyakorlott, jóírást tisztviselőt keres nagyvállalat, ajánlatok fizetési igénnyel „Azonnali belépés” jelíggel a kiadóba küldendők. (6018)

NŐI fodrászsegédet, ki vízzel és vassal ondol, felveszek, vagy esetleg társnak. Értekezni Helmeré, Cal. Mareschal Foch 139, Vasárnap egész nap. (6003)

MEGBIZHATÓ zsidó leányt keresünk élelmiszer elárúsításhoz és háztartásba, jó fizetéssel, teljes ellátással. Felvilágosítás: „Foto Meisner”-nél. P. Mihail Viteazul 16. (6003)

KÜLÖNFELEK

Hántottfa öle 1160

Bükkfa (konyhafa) 970. Primária dohánytőzsdébe. (5970)

KÖZÉPKORU gyöngéledő urinó uri családnál teljes ellátást keres. Cim a kiadóban. (5889)

ERNYŐK gyári árban, javítások olcsón Ernyőüzemben, Cal. Regele Ferdinand 3., udvarban. (5920)

INTELLIGENS, keresztény árva leányt örökbe vennék 14 évtől. Cimeket „Rendszerető” jelíggel a kiadóba. (6015)

SZÖRME bundák részletfizetésre is 3800 lejt már beszerezhetők. Gallérozások és átalakítások a legújabb bécsi modellek szerint készülnek. Bixenspáner szörmeszalon, Cal. Reg. Ferdinand 3., szemben a kapuval, emelet. (T 1871)

LEGMODERNEBB szabászati kurzus kezdődik 1-től Lővy szalonba, Cal. Regele Ferdinand 6, emelet. (6033)

KERESEK ebéd-vacsora kosztot belvárosban, kimondott uricsaládnál. Cimeket „Fiatal tisztviselő”-nek a kiadóba. (6055)

TEADÉLUTÁN. A monostori „Ursus” sörcsarnok vasárnap, december 28-án 5–12 óráig teadélutánt rendez. Belépődíj nincs. Rumostea keksszel 15 lejt. (6048)

KIS gyermek tartását vállalom. Str. Maruresului 62. sz. (6023)

100–150.000 lejjel társat keresek rentabilis üzlethez, 6–7000 lejt havi kereset. Cimeket „Rentabilis” jelíggel a kiadóba. (6045)

TÁRSNÓT keresek, független, középkori urinót, nagyszabású vállalkozáshoz. Leveleket „200.000” jelíggel a kiadóba kérek. (6059)

RÁDIO javítást, átalakítást jutányosan vállalkozunk. 1938. rádiók raktáron részlete is. Royal, Piața Unirei 8, udvarban, Harasztosy. (6063)

SZERÉNY igényű varrónő szállást kaphat, varrógép használatával. Cim: Török Jánosné, str. Motilor 25. (6057)

KÖLCSÖNT keresek 30 ezer lejt meglevő jövedelmező vállalkozás kibővítéséhez százzszázalékos fedezettel kölcsönösen megállapított nagy százaléka haszonnal. Cimeket „Kibővítés” jelíggel. (5733)

KIADÓ LAKÁS

ELEGÁNSAN berendezett szobákba lakótársnót keresek. Cim: Str. Regina Maria 51. szám. (5982)

KIADÓ üzlethelyiség január 1-ére. Str. Cipariu 1. sz. alatt. (P 5997)

LAKÁST kaphat központban állásban levő szolid fiatalember. Str. Petru Maior 4., II. emelet jobbra 1. (P 5998)

NAGY szoba butorozva vagy üresen kiadó. Cal. Regele Ferdinand 70., fűszer-üzlet. (5983)

KIADÓ egy szoba speizsal, viz az udvaron, 450 lejt. Str. Oăsanu 126. (5985)

KÉT szoba, konyha, kert, 800 lejt kiadó. Str. Alverna 23. (5990)

URILAKÁS és butorozott szobák kiadók, vas oszlopka eladó. Str. Gen. Dragaila 106. sz. (5989)

FIATALEMBER lakást kaphat jobb családnál. Str. Iuliu Maniu 24. szám. (5991)

KIADÓ tiszta különlekek, mely áll szoba, konyha, speiz, gyümölcsös. Str. Denisianu 30. (6001)

KIADÓ egy szoba, közös előszobával. Irodának, vagy kézmunka műhelynek is alkalmas. Str. Baba Novac 15, ajtó 8. (6002)

KIADÓ 2 szoba, konyha fürdőszoba butorozva, vagy üresen. Str. Elisabeta 34, ajtó 1. (6014)

KIADÓ azonnalra elsőemeleten 3, vagy 4 szobás, hallos komfortos lakás. P. Mihai Viteazul 39., háztulajdonosnál. (6016)

EGY kis szoba kiadó 180 lejt. Str. Cicio Pop 190. (6024)

KÜLÖNBEJÁRATU butorozott szoba, fürdőszoba használatával, teljes ellátással, elsejére kiadó. Str. Samuil Micu 8. (6027)

KIADÓ kis családnak két szoba mellékhelyiségekkel, modern külön ház. Str. Hasdau 59-a. (6031)

KIADÓ 2 szoba komfortos lakás külön telken. Str. Budai Deleanu 23. Érdeklődni 21. alatt. (6042)

KIADÓ szoba, konyha, speiz, előszoba. Str. Oăsanu 95. (6052)

KIADÓ lakás, istálló, Colonia Someseni, Vlad, Str. Petru Maior 4. (P 6030)

SZEP nagy uccai szoba esetleg külön konyhával kiadó. Str. Eminescu 11. (P6028)

KÜLÖNBEJÁRATU szép butorozott szoba kiadó. Str. Vultur 10. (P 6025)

LAKÁST kap takarítás és kert vigyázásért házaspár, Str. Donáth 56-58. (P6024)

REGELE Ferdinand 55. alatt udvari 3 szoba mellékhelyiségekkel azonnalra kiadó. Értekezhetni ugyanott emelet 4 ajtó. Ugyanott frakk és varrógép eladó. (P6023)

KIADÓ tiszta, világos kisebb butorozott szoba tisztviselőtelepen. Budai Deleanu 2-C. (P 6022)

KIADÓ szoba, konyha, speiz decem-berre. Str. Amurg 39. (P 6021)

KÜLÖNBEJÁRATU csinosan butorozott szoba 1-től kiadó. Str. Văcărescu Nr. 10. (P 6017)

URILEÁNY teljes ellátással lakást kaphat. Str. Saguna 24, ajtó 4. Ugyanott harisnyaszem szedés. (P 6015)

KÜLÖNBEJÁRATU butorozott szoba fürdőszobával kiadó. Str. Duca 3, félmelet 4. (P 6012)

ÜZLETHELYISÉG és pince kiadó főúton. Cal. Regele Ferdinand 63. (6069)

OPERA közelében ügyvédi irodának, ügynőskénnek, raktárnak 2 szoba fürdővel és telefont kiadó. Értekezni lehet Prezensky, Stefan cel Mare 12. (6062)

KIADÓ sarok üzlethelyiség, Str. Miron Costin 39. Mindenre alkalmas. (6070)

LAKÁST KERES

ASZTALOS műhely helyiséget cca 50 négyzetméter, szárazat keresek. Morar, Str. I. Măcelar 1. (6035)

KÉT szoba komfortos lakást keres fiatal házaspár február 15-ére. Ajánlatokat „Belváros” jelíggel a kiadóba. (6032)

HIREK

NAPTÁR: 1937. November 28. Vasárnap: Kat.: István. Prot.: Sosthenes (Advent). Ort.: Cuv. Pär. Stefan cel nou. Izr.: 25 Kislev 5698.

Vidéki előfizetési árak: egész évre 450, fél évre 230, negyedévre 120, egy hónapra 40 lej.

Jóestét!

JOGOS

— Azt hiszem, egészen jogosan irnom az apróhirdetésbe, hogy „hájos és nagyon rokonszenves hölgy férjet keres”, elvégre azt igazán elvárhatom, hogy a férjemnek az legyen rokonszenves, aki nekem.

KIS AUTÓ-VICC

Egy kis autó megáll a benzinkut mellett. Azt mondja az urvezető: — Kérek egy deci benzint és egy gyűszűnyi olajat.

— Igenis, nagyságos ur — mondja az elárúsító — és egy kis sóhajítás nem kell?

— Sójajítás? Minek?

— A pneumatikba...

DR. CSIK FERI

A mama azt mondja a papának:

— A kis Edömér uszni akar tanulni.

— Ugyan — mondja a papa — mit kell itt sokat tanulni, vidd el dr. Czik Ferihez, az majd felír neki egy receptet...

—o—

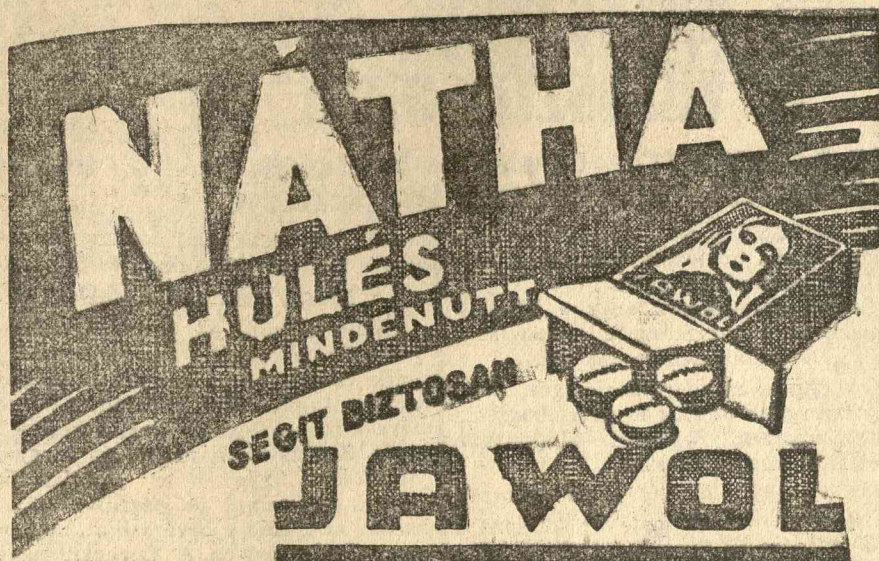
— **Ügyeletes gyógyszerárak.** November hó 27-étől december 3-áig a következő gyógyszerárak teljesítenek éjjeli szolgálatot: Lukács Dénes utóda, Str. Memorandului; dr. Olariu D., Str. Regina Maria; Minerva, Cal. Regele Ferdinand és dr. Rusu Aurel gyógyszerárak, Str. Cipariu.

— **Időjárásjelentés.** A bukaresti időjárás-kutató-intézet jelentése: Csökkenő hőmérséklet, szél, később fagy, reggeli köd.

— **ZONGORAÓRÁKAT** ad Donogáné, Str. Samuil Micu 4. Beiratkozás délután 10—12, délután 3—5.

— **Katonai jelentkezések sorrendje:** A katonai igazolványok láttamoztatásának további sorrendje a következők: November 27—29-én az 1923-as, november 30-ás és december 1-én az 1922-es, december 2—3-án az 1921-es, december 4—7-én az 1920-as évfolyamokhoz tartozó tartalékosok kötelesek igazolványaikat láttamoztatni a Cal. Marechal Foch-on levő Avram Iancu kaszárnyaiban elhelyezett hadkiegészítő parancsnokságnál.

— **Remek ítélet.** NwYorkból jelentik: Carlyle Campbell sanfranciscoi lakos verekedés közben eltérte egy rendőr kabátját. A bíróság arra ítélte, hogy három hónapon át kalaplevéve, mély meghajlással köszöntsön minden rendőrt, kivél az uccán találkozik.

A Roninok kincse

Kállay Miklós nagysikerű, japán tárgyú színműve, A Roninok kincse az idei év egyik legkomolyabb művészi sikere. Olyan előadás, amely különlegességével, eredeti játéksílusával, gyönyörű kiállításával a színházi év egyik legnagyobb sikere lesz. Vasárnap délután hat órakor, hétfőn és kedden este szerepel egyelőre A Roninok kincse a színház műsorán.

A jövő hét szenzációja Bókay János nagysikerű vígjátékújdomsága: Szakíts helyettem

— **Segély-intézményt** létesít a közjegyzők országos egyesülete. A közjegyzők országos egyesülete, amelynek dr. Ioan Cosma kolozsvári közjegyző az elnöke, tervezetét dolgozott ki tagjai számára haláleseti segélyintézmény felállítására. A tervezet szerint 30 napon belül minden közjegyző 1000 lej fizet be a szövetséghez és ugyanilyen összeg járul hozzá minden tag elhunytakor. A befolyt összeg 80 százalékát segélyképpen kifizetik, míg a 20 százalékát tartalékolják.

— Statisztika a kiadatlan lakásokról.

Az igazságügyminisztérium statisztikai hivatala kimutatást készített a kiadatlan lakásokról. Eszerint az elmúlt év végén 23 törvényhatósági joggal felruházott városában kiadatlan maradt 5653 ház, illetve lakás és 2190 üzlet és irodahelyiség. Ugyanezekben a városokban 1934. év végén kiadatlan maradt 6302 ház, illetve lakás és 982 üzlet és irodahelyiség.

— **HALASZI munkaruhái,** orvosi köpenyei a legjobbak. 50 százalékban avatott kelméből készülnek. Cluj, Calea Regele Ferdinand 109. szám.

— **A KIRÁLYHIMNUSZT FOGJÁK ÉNEKELNI A LÁTVÁNYOS ELŐADÁSOK VÉGÉN.** December elsejétől kezdve minden látványossági előadás végén a királyhimnuszt fogják énekelni a trón és a dinasztia iránti hódolat kifejezése jeléül.

— **Szászrégeni maximális árak.** Szászrégen városi tanácsa legutóbbi ülésén a következő maximális árakat alapította meg. I. oszt. marhahús 24 lej, II. oszt. marhahús 20 lej, szopóborju 28 lej, II. oszt. borjuhus 24 lej, berbécshús 18 lej, sertéshús 26 lej, sertéskaraj 28 lej, zsirszalonna 34 lej, olvasztott zsir 40 lej kilónként. A tej litere 4 lej. A porcukor 32, a kockacukor 34 lej kilónként.

— **Alarcos banditák garázdálkodtak a vonaton.** Bukarestből jelentik: Praha és Crivina vasutállomások között a robogó vonaton alarcos banditák felnyitották a podgyászokcsi ajtaját, megkötözték az ellenőrt, majd a kézipénztár ládáját kidobálva a vonatból, maguk is leugrottak és elmenekültek. A vasutast csak később tudták kiszabadítani szorult helyzetéből. A rendőrség a rablási ügyben a legszélesebbkörű nyomozást folytatja.

— **Nagymennyiségű ciánkálit loptak csinytevő londoni gyermekek.** London közvéleményét sokatlan eset tartotta napok óta izgalomban. Az egyik vegérszeti gyár kocsijáról száz font súlyú ciánkáli eltűnt, olyan mennyiség, amellyel fél Londont el lehetett volna pusztítani. A rendőrség először arra gyanakodott, hogy valami bűntény esete foroghat fenn, de később kiderült, hogy csinytevő gyermekek lopták el a veszedelmes mérget és a ciánkáli-labdacsokat cukorkának gondolva éppen szét akarták osztani egymás között. Szerencsére az egész ellopott mennyiséget sértetlenül megtalálták. A csinytevő gyermekek ellen folyik az eljárás.

— **Német repülőgép pusztulása Angliában.** Londoni híradás szerint a Lufthansa-társaság egy teherszállító gépe a croydoni repülőtéren az egyik hangár falának nekiütődve lezuhant. A gép három főnyi személyzete a szerencsétlenségénél elpusztult.

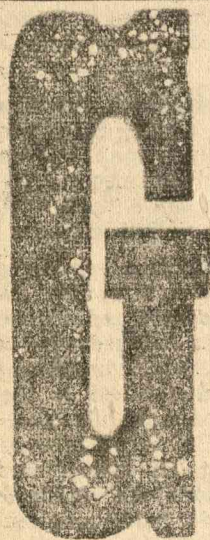
— **Kinevezések Németországban.** Berlinből jelentik: Hitler kinevezte dr. Lammert, a kancellári hivatal főnökét, ami miniszteri rangnak felel meg. Ugyanakkor felmentette dr. Schachtot a nemzetgazdasági minisztérium vezetésétől és 5 csak a birodalmi bank kormányzója marad tárcanélküli miniszteri ranggal. Schacht utóda január 15-től Walter Funk lesz, aki jelenleg a polgári nevelési minisztérium államtitkára és a birodalmi sajtófőnök. A közbeeső időben pedig Göring miniszterelnök látja el Schacht teendőit.

— **Szakmai kérdések** letárgyalására gyűlést tartanak a kolozsvári fűszer- és szatócskereskedők. A Kereskedő Tanács — Sfatul Negustoresc — fűszer- és szatócskereskedői szakosztálya november 28-án, vasárnap délelőtt 10 órakor a kereskedelmi és iparkamara épületében levő helyiségben (Piața Cuza-Vodă 16., I. emelet) szakmai gyűlést tart. Az értekezleten fontos szakmai kérdések kerülnek tárgyalásra és ezért a Kereskedő Tanács vezetősége lapunk útján is felkéri az összes kolozsvári fűszer- és szatócskereskedőket, hogy a gyűlésen teljes számban jelenjenek meg.

— **Dobrescu, Bukarest volt főpolgármestere is visszatér a nemzetiparasztpártba.** Demetriu Dobrescu, Bukarest volt főpolgármestere, aki a Vaida-kormány bukása után kilépett a nemzetiparasztpártból és külön politikai csoportot kísértel megszervezni, — a Tempo jelentése szerint — visszatér a nemzetiparasztpártba. Dobrescut biztos helyen vagy képviselőnek, vagy szenátornak jelöli a párt.

—o—

RITKA ALKALOM!

Nagy maradék-eladást rendez a sibiui

GROMEN & HERBERT S.A.

posztó és szövetárugyára a cluji főköja által Calea Regele Ferdinand 13. szám. Siessünk mielőbb a legszebbeket kiválasztani !!!

RITKA ALKALOM!

A Roninok kincse

A Roninok kincse: a halálig tartó hűség és kötelességteljesítés, — akár az élet árán is. Ezt a mély tanulságot világítja meg egy régi japán monda alapján biztos és szuggesztív erejű színpadi művészettel Kállay Miklós darabja, amely magasan fölén az utóbbi évek átlagos színpadi termelésének. Távoli és különös légköre ellenére is alakjai emberiek és valami kollektív hősiesség, Nippon fiainak önmaguk fölé emelkedése jellemzi alakjait. Ezek az emberek Nippon szent törvényeiért élnek és azokért és azokkal halnak. Törvényeik erősebbek, mint ők. És így lesz életcél előttük még a bosszú is, amelynek keresztülvitele után saját sorsuk felett mondanak ítéletet. Furcsa és rejtélyes világ ez, de az egzotikum mögött mégis ott feszül az emberi lélek magasabbra törése, ha nem is keresztényi, de pogány értelemben, s az ősi szent tanítások lélekformáló nagy erejével. Költészet és élet ölelkezik titokzatos elkeveredésben egybe ebben a darabban, amelynek feszültsége sokszor szinte sodorja magával a nézőt is és sikere mindenképpen mélyen megérdemelt.

Kállay színművét Vászahelyi Ziegler Emil művészi diszlettervel és Szabados Árpád elmélyülten gondos rendezése stílusos keretbe állította. A főszereplők közül Nagy István erős hűlése ellenére is gondos tanulmányozással mintázta meg kettős szerepét, mint japán herceg és mint Ronin. Fényes Alice a japán hercegnő szerepében szépségével és finomságával teljes erővel hatott. Tóth Elek ismét igazi hus-vér embert alakított. Tompa Sándor intrikusként sokszor mély drámai színnel döböntett meg. De jól állották meg helyüket Réthelyi Ödön, Deéry Jenő, Lantos, Dancsó, Mészáros, Pál Magda, Mária Éva és a többi kisebb szereplők is, akik mind igyekeztek minél teljesebben beleélni magukat a rejtélyes japán levegőbe. A Schreiber összeállította kísérő-zene jellemzően festette időnként alá a cselekményt. A nagyszámú közönség sokat és emelkedett lélekkel ünnepelte a bemutatón megjelent kitűnő szerzőt és az ambícióval játszó művészegyüttést.

(w.)

A szociáldemokraták is letették jelölőlistájukat

(CLUJ-KOLOZSVÁR.) A szociáldemokrata párt kolozsvári csoportja tegnap este ülést tartott, amelyen megejtette a jelöléseket a választásokra. A lista a következő: 1. Titel Petrescu országos elnök. 2. dr. Deutscher Géza ügyvéd. 3. Ban Alexandru földmives (Középszuk). 4. Kun Márton földmives (Magyarfenes). 5. Oltean Petre körmives. 6. Halász Sándor kisiparos. A választói listát ma délelőtt 10 órakor letették a kolozsvári törvényszéken és a törvényszéki főelnök a listát elfogadottnak jelentette ki.

— Teaestély. A ruházati, textil és bór-
ipari munkások szakszervezete vasárnap délután 5 órai kezdettel szórakoztató teaestélyt rendez a Miron Costin 7 sz. alatti otthonában.

— Halálozás. Rajtik János f. hó 26-án elhunyt. Temetése 28-án, vasárnap d. u. fél 5 órakor lesz a köztemető halottas kápolnájából.

— Ma lesz a Katolikus Kör Katalin-estélye. A Katolikus Kör ma, szombaton tartja a Kogalniceanu 7. szám alatt nagysikerűnek ígérkező Katalin-estélyét.

— Akadémiai istentisztelet keretében a Református Teológián vasárnap, november 28-án d. e. 11 órakor, az Igét Vászahelyi János püspök fogja hirdetni. Az istentisztelettel kapcsolatos Urvacsoraszervezés dr. Nagy Géza teol. professzor mondja az Agendát.

— Társadalmi és közművelődési szakosztályt létesít a Magyar Párt kolozsvári tagozata. Az Országos Magyar Párt kolozsvári tagozatának tegnapi intézőbizottsági ülésén igen érdekes indítvány hangzott el. Javasolták, hogy a tagozat vezetésére a párt vezetése alatt létesítsen társadalmi és közművelődési szakosztályt, amelynek hivatása lenne előadások, estélyek rendezése. Az intézőbizottság nagy lelkesedéssel karolta fel az előterjesztést és kimondta a szakosztály megalakulását és felhatalmazást adott az elnökségnek annak megszervezésére.

Nem halasztják el a választásokat

Maniu vasárnap reggel 9.20 perckor Kolozsvárra érkezik - Titulescu lesz a nemzeti parasztpárt kolozsmezei listavezetője

(BUCURESTI.) A Capitala jelentése szerint Radu Portocala belügyi államtitkár kijelentette, hogy teljesen alaplatlanok azok a hírek, miszerint a kormány a választások elhalasztását tervezi.

Ennek éppen az ellenkezője igaz, mert a kormánynak fontos érdeke, hogy a választásokat a kitűzött időpontban feltétlenül megtarthassák.

Döntőbírók

A nemzeti parasztpárt, a „Mindent a Hazáért”-párt és Bratianu György pártjai a választási megnevezési egyezményvel kapcsolatosan az esetleges vitás kérdések eldöntésére úgynevezett döntőbíráskodást alakítottak. Ennek tagjai a nemzeti parasztpárt részéről Romulus Gheorocanu, a „Mindent a Ha-

záért”-párt nevében Polihroniade, végül a gheorghisták részéről Sturza.

Maniu vasárnap Kolozsvárra jön

Maniu Gyula, — amint értesülünk, — vasárnap reggel 9 óra 20 perckor érkezik városunkba, ahol párthívei nagyszabású fogadtatást készítenek elő számára. Ujabb értesülés szerint Maniu 1-2 napig Kolozsváron marad és tárgyal a választások ügyében az erdélyi tagozatok elnökeivel és párthíveivel, s azután visszatér a fővárosba, tehát nem megy Badacsonyba. A Curenul egyébként úgy tudja, hogy a nemzeti parasztpárt kolozsvári listavezetője Titulescu volt külügyminiszter lesz, a második helyre dr. Hatieganu Emil, a harmadikra dr. Prie Octavian kerül.

—o—

ROYAL slágermozgóban világvárosokkal egyidőben: Ma szombaton egy újabb szenzációt mutat be MARX TESTVÉREK, Groucho, Chico és Harpo. Amerika legjobb zenebohócainak legújabb filmjét: BOTRÁNY A TURFON-t. Előadás előtt legújabb Fox journal. Előadások kezdete: 3.20, 5.20, 7.20, 9.20. Jegylovétel: Telefon: 27-73.

Konoye Japán miniszterelnök mondotta:

Lehetséges, hogy a sanghaji nemzetközi negyedben kénytelenek leszünk erőszakos megoldáshoz folyamodni

Chautemps és Delbos már vasárnap utnak indulnak Londonba - A Harmadik Birodalom a világon bárhol élő németeket a németiség egyetemességébe tartozónak tekinti

(BERLIN.) Göring a Hanza-teremben 25.000 főnyi hallgatóság előtt nagy beszédet tartott. Kijelentette, hogy az új birodalom méltó minden állam szövetségére. A Berlin-Róma tengely, amely most Tokióig kiséreledett, a béke biztosítója, hasznosabb formában, mint a genfi Népszövetség. Majd az új német gazdasági tervekről beszélt, elsősorban is az újjáépítésműveletről, a festőanyagokról, amelyek, véleménye szerint, biztosan meghódítják a világot. Ezután hangoztatta, hogy Németország semmi körülmények között nem mond le gyarmatigényeiről.

Ugyanakkor Berlinben Frick belügyminiszter hangsúlyozta nagy beszédében, hogy

a nemzeti szocialista politika alapelvei szerint a világ bármely táján élő németek az önrendelkezési jog alapján a németiség nagy egyetemességébe tartoznak

és szükség esetén az anyaállam védelmét élvezik. Természetesen anélkül, hogy Németország az illető államok belügyeibe akarna beavatkozni.

Franco nem egyezkedik

(LONDON.) Franco tábornok a Daily Mail munkatársának is kijelentette, hogy

nem hajlandó egyezkedni a köztársasági kormánnyal.

Egyetlen feltétel a megegyezésre az ellenség fenntartás nélküli megadása és a fegyverletétel vagy csapatai a végéig folytatják a harcot.

Japán újabb erőszakos lépésekre készül

(TOKIÓ.) A Domei Iroda jelentése szerint

a japán csapatok ma megszállják a sanghaji nemzetközi negyedben levő kínai főposta épületét és a rádió-hivatalt.

Ugyanakkor Tokióból jelenti az Aasachi Sin-Bun napilap, hogy

Konoye miniszterelnök kihallgatáson fogadta a sajtó képviselőit és a következőket mondotta: Lehetséges, hogy a sanghaji nemzetközi negyedben kénytelenek leszünk erőszakos megoldásokhoz folyamodni.

Minden a másik érdekelt fél (Kína) lépéseitől függ. A kilencetalmi egyezmény nézete szerint ürügyet ad a nagyhatalmaknak Távolkelet ügyeibe beavatkozni és ezért Japán vagy az egyezmény felülvizsgálását, vagy alkalmas időben a felbontását fogja kérni.

Japán már évekkel ezelőtt leszögezte, hogy sem Európának, sem Amerikának nincs joga a Távolkelet ügyeibe beleszólni.

Ez az álláspontja ma is. A folyamatban levő kínai halműveletekre vonatkozólag ennyit mondott: A mieőbbi békéért imádkozom. Majd hozzátette: Ugy látunk jónak, hogy Kínának egyelőre ne üzenjünk hadat, de ennek a szüksége is könnyen előállhat.

Nagy bajokat okoz az angliai kód a külpolitikában is

(LONDON.) Az angol kormány a szigetországban tegnap óta fellepett kód miatt, amelynek következtében a croydoni repülőtérén egy német csomagszállító gép lezuhant, kigyulladt és három utasa és rakománya elpusztult, a párisi angol követség útján, nyomtatókósan

figyelmeztette a francia külügyminisztériumot, hogy Chautemps és Delbos ne éjszaka, hanem nappal induljanak utba London felé.

Meteorológusok szerint ugyanis a kód még egy-két napig eltarthat, sőt fokozódhatik és emiatt esetleg az éjszakai vonatközlekedés szünetelni lesz kénytelen. Ajánlották tehát Párisnak, hogy Chautemps és Delbos a lehetőségek szerint előbb induljanak utnak, hogy a szükreszabott program tervszerűen mégis keresztülvihető legyen.

Chautemps és Delbos így már vasárnap délben utnak indulnak, hogy vasárnap estére az angol fővárosba legyenek.

Végelesen bezárják a lengyel egyetemeket. Varsóból jelentik: A lengyel egyetemek rektorai javaslatot tettek a kormánynak, hogy amennyiben a diákszavargások továbbra is tartanak, az egyetemeket erre az évre véglegesen zárják be.

A fiatal monostori lú megrendítő tragédiája

(CLUJ-KOLOZSVÁR.) Megrendítő körülmények között pusztult el egy monostori fiatalember. Balogh Jenő Cam-pului-uccában lakó 20 éves munkásfiu, aki néhány nappal ezelőtt abból a célból, hogy neki betegsége házálag gyógykezelje, nagyobb mennyiségű kék-kőoldatot tett káposztaléba és azt megitta. Félóra múlva a fiúnak rettenetes gyomorgörcei lettek és megjelent a klinikán, ahol a belgyógyászati osztályon kezelés alá vették. A szerencsétlenül járt fiatalember azonban az orvosok lelkiismeretes kezelése ellenére, tegnap délután 5 óra tájban óriási kínok közepette kiszívedett. A tragikus körülmények között meghalt fiatalember holttestét ma boncolják fel. Így tehát temetése iránt intézkedés még nem történt. Az ügyben dr. Draghiciu büntügyi igazgató folytatja le a vizsgálatot.

— A törvényszék híreiből. A törvényszék II. szekciójára most tárgyalta Rostás Joan, csuf nevén Sidor és Lakatos Joan más nevén Traian cigányok ügyét, akik ez év júniusában a szamosmegyei Paptelék községben több gazdától kisebb-nagyobb összegeket csalak ki, azzal az ürüggyel, hogy hamis százelejeseket fognak gyártani és azután megszöknek a pénzzel. A törvényszék Rostást 5 havi és 25 napi, társát 4 hónapi elzárásra ítélte.

— December 15-re halasztották a Bugnariu-per tárgyalását. A kolozsvári katonai törvényszék több tanu távollmaradása miatt Bugnariu professzor perének tárgyalását december 15-ére halasztotta. A professzort tudvalevően a lamfelforgató röpíratok terjesztésével vádolják.

— ÓRIÁSI VIHAR DÜHÖNG A FEKETETENGEREN. A Feketetengeten tegnap óta óriási vihar dühöng. Számos haláshajó eltűnt. Az utasszállító hajók igyekeznek a kikötőkbe menekülni. Egy felborult halászhajó három emberrel a tengerbe pusztult. A vihar miatt a hajóforgalom teljes megszűnése fenyeget.

— Betörők jártak a szentpéteritemplomban. Ismeretlen tettesek az éjszaka folyamán betörték a Szentpéteritemplomba, ahol mindent felforgattak. Ugy látszik, hogy arany kegyzsereket kerestek, de azokat nem találták meg. Végül is feltörték a perselyeket és a bennük talált aprópénzt elvitték. A bűnügyi osztály erőyes nyomozást indított a vakmerő templomi betörők kézrekerítésére.

— Meggyilkoltak 8 európai misszionáriust. Amszterdamból jelentik: Sanghaji közlés szerint nyolc európai misszionáriust Denovo Soboven helység közelében kínai banditák meggyilkoltak és lemészároltak. A misszionáriusok közül 3 holland, 1 francia, 2 csehszlovák és 2 angol volt.

— Antonescu az újságírók diszelnöke. Bukarestből jelentik: Antonescu külügyminiszter a romániai külföldi újságírók szervezete tiszteletbeli elnökévé választotta. A választásról küldöttélegileg értesítik a külügyminisztériumot, aki a tisztséget előzetes felkérés alapján elfogadja.

— Nagy áradások Szíriában. Beyru-thi jelentés szerint Szíriában hatalmas áradások pusztítanak. A vasúti forgalom sok helyen megszakadt. Számos községet teljesen ellepett az ár. Sok ezer ember fedél nélkül maradt.

— 150 személyes repülőgépeket építenek. Amerikai repülő elkészítették az új óriásméretű repülőgépek terveit. Ezek 150 utas befogadására lesznek alkalmasak. A gépek hosszúsága 60, szélessége 100 méter lesz és fényűző módon berendezett fülkékkel látják el azokat. A 12 motorral felszerelt gép pedig óránként 240 kilométeres sebességgel fog haladni. Az építkezési tervek megvalósítását már megkezdtek, azt azonban még titokban tartják, hogy az új óriásméretű utasszállító gépek mikor kerülnek forgalomba.

A politika utjai kiszámíthatatlanok

Irta: Halász József

1. „A tulajdonképpeni diplomáciai munka csak most kezdődik!”... A közel-múlt események igazolni látszanak a Sunday Times prófeciáját. Első pillanattól kezdve nyilvánvaló volt, hogy Halifax berlini küldetése nagy lehetőségeket nyit kaput. Anglia — évszázados taktikája jegyében — több vasat melegít a tűzben. A brit külpolitika alapvető feltétele ugyanis: kerülni a befejezett tényeket, a merev helyzeteket s pattanásig sohasem feszíteni a húr! Ennek a rugalmas módszernek köszönheti az Empire létét... Minden más politikai taktika és módszer haszontalan lett volna. Csakhogy éppen azért, mert a Downing Street mindig elasztikusnak mutatkozott, kiszámíthatatlan és bizonytalan az angol külpolitikai irányvonal menete. Százszázalékosan építeni rája bajos dolog volna. Az utolsó husz esztendő világpolitikai fordulatát támasztják alá ezt az állítást. Az angol kalmár nép s mint ilyen, pontosan az üzletvezetés módszereire tartja magát. Sohasem téveszt szem elől a „tartozik-követel” rovatok egyenlegét. Rendes körülmények között inkább a békés utat választja céljai elérésére és érdekei biztosítására. Adott esetekben azonban — ezt számos keserű példa bizonyíthatja — a legkönnyebb eszközök alkalmazásától nem riad vissza. Most pillanatnyilag az egyezkedést tartja helyénvalónak ugyanazzal az országgal szemben, amely ellen huszegy-néhány évvel ezelőtt jónak látta az egész világot fegyverbe szólítani. Csakhogy hát az emberek hamar felejtnek. Elfelejtik példának okáért: miért és hogyan jött létre az antant kordja? Jó politikusként és jó diplomatának nemcsak az egyéni, de a tömeglélektannal is tisztában kell lennie. Nos, a brit államférfiak mindig is tudták: a világ azt akarja, hogy megcsalják, miért ne csalják meg?!...

2. Találgatások, merő találgatások. Tudniillik mindazok a hírek, amelyek a világsajtó különböző lapjaiban Halifax németországi tárgyalásairól szárnyra keltek. Egy bizonyos: Anglia ezzel a lépésével három irányban is biztosítani óhajtatja magát. 1. Amerika irányában, amellyel tudvalevőleg hosszabb idő óta gazdasági tárgyalásokat folytat, de mindinkább csökkenő kilátások jegyében. 2. A szovjet felé, mert egy pillanatra sem mondott le arról a reményéről, hogy mégiscsak sikerül egy antibolszevista államcsoporthoz segítségül lehozni Moszkvát. 3. Japánnal szemben, hogy még mindig időben mérséklethez képezte ezt az imperialista étvágyában telhetetlennek mutató ázsiai nagyhatalmat. Az angol sajtó még egy-két héttel ezelőtti rendkívül nagyjelentőségűnek mondotta az angol-amerikai kereskedelmi tárgyalásokat. Politikai körök véleménye szerint a tárgyalások kedvező befejezése után feltétlenül más államok, mindenekelőtt a Skandináv országok is csatlakoznának az egyezményhez. Sőt: némely lap szerint, ha a szerződést más államokra is kiterjesztik, bizonyos értelemben egy olyan hatalmas demokratika-blokk jönne létre, amely különösen gazdasági tekintetben fölényes módon felveheti a küzdelmet a fasiszta államokkal. Sajnos, úgy látszik, ezek a lehetőségek egyelőre kutba estek. London és Washington nem tudnak gazdasági téren megegyezni. Egyik is, másik is olyan súlyos feltételeket szab, amelyet sem az egyik, sem a másik nem vállalt. Ezért látszik legalább egyelőre illuziónak a Daily Herald jóslata, amely szerint „a nagy demokráciák be fogják bizonyítani, hogy ők is tudnak együttműködni.” Hiába: a petróleum és a kaucauk, no meg a piacok áthidalhatatlannak látszó ellentéteket szántanak a két angolszász világbirodalom között.

3. Az angol kormány titkolózik. Hiába ostromolták interpellációk pergőtüzével: Chamberlain nem válaszolt, vagy legfel-

jebb kitérő feleleteket adott a hozzá intézett kérdésekre: „Halifax lord látogatása magánjellegű volt... A tárgyalások szigorúan bizalmas jellegűek voltak. Nem kívánhatja tölem az alsóház, hogy ezeket a bizalmas megbeszéléseket nyilvánossá tegyem!” A miniszterelnök minden egyes kérdésre ugyanezt a stereotip választ adta. Azazhogy: Lady Atholl képviselőnő megkérdezte: hajlandó-e a brit kormány a Németországhoz hasonló megbeszélésre Prágába és Moszkvába is megbízottat küldeni? Chamberlain erre határozott választ adott: „Nem!” Ez az egyetlen nem szócska azonban végtelenül sokat mond. Azt tudniillik, hogy nem alaptalanok azok az állítások, amelyek szerint Anglia a gyarmati követelések bizonyos ideig való felfüggesztése ellenében hajlandó Németországnak Közép-, illetve Kelet-Európa irányában jelentős engedményeket tenni. Már most az a kérdés, hogy mik ezek az engedmények? Az osztrák Anschluss? Kevésbé. Nem is beszélve arról, hogy Franciaország sem nézne jó szemmel Ausztria bekebelezését, az osztrák függetlenség elsősorban Olaszországot érdekli leginkább. Pillanatnyi politikai okok egész közel hozták egymáshoz Itáliát és a harmadik birodalmat. De végeredményben súlyos gazdasági ellentétek vannak közöttük. Ausztria ütköző állam és bárhol forduljanak is a dolgok, Mussolini nem fogja kiadni a kezéből ezt az ütőkártyát.

4. A Manchester Guardian szerint Németország különösen Csehszlovákiával szemben állít fel bizonyos követeléseket. Ezek a követelések mindenesetre tárgyalási lehetőségeknek adnak teret. Ukrajnáról most nem esett szó, vagy legálább is a kérdéssel foglalkozó világsajtó nem említette. Az a tény azonban, hogy Anglia újabbán elég rideg magatartást tanúsít a szovjet iránt, amellyel szót, hogy nem idegenkednek a harmadik birodalom bizonyos fokig megvalósítandó délkelet-európai terveitől sem. Tagadhatatlan, hogy Moszkva megbízottai: Maisky és Litvinov a londoni benemavatozásai, illetőleg a brüsszeli kilenchatalmi konferencián tufeszítették a hűrt és csatát vesztek. Ez magyarázza Moszkva, illetve London egymással szembeni páfordulását. De ugyanakkor ezzel az elidegenedéssel magyarázhatók azok a zavargások is, amelyek újabbán a brit impérium indiai, illetve afrikai gyarmatain tapasztalhatók. A sima és halkszavu diplomácia hátmögötti eszközei ugyanis nem mindig szalonképesek. Indiában a nagyobb ipari központokban állítólag bolsevik bujtatók zendülésre hívják fel a tömeget s amint a rádió és az angol lapok egyértelműen jelentik: több indiai tartományban foganatja is volt az uszított munkájának. Az afrikai gyarmatokon hasonló jelenségek észlelhetők. Ugy látszik: a belső kormányformáktól egészen függetlenül a diplomácia eszközei változatlanul azonosak. Machiavelli tanításait egyformán megszívlelték minden ország kormányférfiai. Nem lehet tagadni, hogy Halifax németországi útja fordulót jelent az angol külpolitika irányvonalában. Sőt: német, angol és francia források szerint meglepő fordulatok várhatók!

5. Vitathatatlan tény, hogy John Maynard Keynes írásainál élvezetesebb és szórakoztatóbb olvasmányok is vannak. Példának okáért: „A békeszerződések gazdasági következményei” című könyve egyenesen unalmas, — annak, aki idegenkedik a számoszlopoktól és nem szereti a cikornyátlan és fantáziánélküli okfejtéseket. Am, aki tudni akarja, hogy Európa, sőt az egész világ gazdaságilag és politikailag miért zúllott arra a mély pontra, amelyen napjainkban áll, csak lapozza át Keynes könyvét! Vértorraló adatokat talál a ma szel lemiségének, testi és lelki nyomorúságának magyarázatára. Keynes nem egyoldalú világszemléletű politikus. Sőt:

mindenekelőtt elsőrendű közgazdász. Mint ilyen, résztvevett a háborus Anglia pénzügyeinek intézésében. Később pénzügyi szakértője volt a versaillesi béketárgyalásokra küldött angol delegációnak. Talán éppen azért, mert nem politikus, nem fantasztá hazardőr, hanem rideg számember, aki tudja, hogy egy rókáról csak egy bőrt lehet lenyuzni, már a versaillesi napokban élesen szembe fordult egyrészt az angol, másrészt a francia béke delegátusok tulzó követeléseivel. Meglátta, hogy Lloyd George, Poincaré, Clemenceau, Tardieu részben tulhajtott sovíniszta elfogultsága, illetve gazdasági téren való járatlansága nemhogy igazi békét tudna teremteni, de kizárja a kiengesztelődés lehetőségét. Végtelen gazdasági romlást zúdítva a világra, egy új, az előzőnél jóval borzalmasabb háborunak fekteti le kezdeti alapjait. Tardieu, akinek mint Clemenceau bizalmasának, roppant szerepe volt a békeszerződések szövegezésé körül. emlékiratait írja. Most jelent meg visszaemlékezéseinek második kötete. Vajjon megemlékezik-e benne Keynesről és a jövőbelátó intelmeiről?... Az események minden esetre a tárgyalagos angol közgazdászt és pénzügyi szakembert igazolták...

6. Deák Ferenc mondotta: „A rosszul begombolt mellényt ki kell gombolni és előlről kell kezdeni a gombolást!” London legújabb óvatos próbálkozásai valami efféle engednek következtetni. Eltekintve a brit impérium egyéb érdekeitől, angol államférfiak ma már tudják, hogy mindaddig, amíg a közép-európai, illetve dunai problémákat közmegegyezésre valamilyen formában meg nem oldják, nem lehet szó nyugalomról és békéről. Angol és német források egyértelműen tagadták, hogy Halifax lord, illetve Darányi és Kánya berlini útja között kapcsolatok voltak. Azt azonban egyetlen komoly forrás sem cáfolta meg, hogy Halifax elutazása előtt hosszasan tárgyalt az éppen akkor Berlinbe érkezett magyar államférfiakkal. Miről, miről nem? Arról egyelőre nincs híradás. Egy azonban bizonyos, hogy Magyarország centrális fekvése eleve kizár minden olyan lehetőséget, hogy nélküle bármiféle érdemleges megoldás jöjjön létre Közép-Európában. Ez magyarázza egyrészt Jugoszlávia, másrészt Csehszlovákia igyekeztét, hogy mennél előbb egyezséget köthessenek Magyarországgal. Ugy látszik, hogy Anglia, közép-európai terveit illetően, sok tekintetben befejezett tények elé akarja állítani Franciaországot. A rádió és a világsajtó már jónéhány nappal ezelőtti hírl adták, hogy Delbos francia külügyminiszter közép-európai körutra indul. Prágába, Varsóba, Belgrádba és Bukarestbe. Olyan hírek is szárnyra keltek, hogy Delbos állítólag Budapestre és Bécsbe is ellátogat. Halifax berlini megbeszéléseire vezethető viszsza, hogy Delbos külföldi útjának időpontját váratlanul megváltoztatták. amennyiben a kitűzött időnél jóval előbb és soron kívül fog Bukarestbe, illetőleg Belgrádba utazni...

7. Utjának célja — amint hivatalos francia jelentések mondják — a régi baráti kapcsolatok megerősítése, sőt ki-mélyítése. Elébe vágni a dolgoknak nem igen lehet. Annyi tény, hogy bizonyos belpolitikai adottságok sokszor erősen befolyásolják a külpolitikai lehetőségeket. Aligha tévednek, akik szerint London és Páris aránylag nemrég felmelegedett barátsága most megint tűzpróbának van kitéve. Nagybritánia kö-

Az új Dr. LENGYEL SZANATÓRIUM

Kolozsvár-Cluj, Str. Gojdu 3/a
Románia legmodernebb gyógyinté-zete nagy parktól körülvéve a város centrumában. Minden szobája terasz-ra nyílik, 300 m² tetőteráza van, hol egész nap és az év bármelyik szaká-ban nap- és légfürdőket lehet venni. Modernül berendezett műtőterem és szülészoba. Minden szobában hideg és meleg folyó víz. Vizgyógyintézet. Belsőfürdő, amely krónikus bélbántal-mak, székrekedések, epe- és vesekö-veknél kitűnő eredményeket ad. — Electroterápia, Ultrarövid hullám és minden más villamos kezelés. Mo-dern Röntgen-berendezés. Laborató-rium. A tetőterasz mirigyes gyerekek kezelésére igen alkalmas és Romá-niában páratlan. Fogó- és húzóku-rák. Diétás konyha. Fertőző beteg-ken kívül minden beteget felvesz. — Üdülő- és lábadozó betegeknek is igen alkalmas. — Mérsékelt díjazás. Szabad orvos-választás. Az intézetnek rituális konyhája is van.

zépeurópai érdekei sok tekintetben ellentétesek Franciaország politi-kai érdekeivel. Ez magyarázza azt a különösen izgalmas diplomáciai sakk-játékot, amely ujabban a Downing Street és a Quay d'Orsay között, a ku-lisszák mögött folyik. Hogy a játszma kritikus ponthoz ért, az bizonyítja, hogy Chamberlain, illetve Eden közvet-len eszmecserére hívták meg Londonba Chautemps francia miniszterelnököt és Delbos külügyminisztert. A francia ál-lamférfiak elfogadták a meghívást s amint Eden egy interpellációra adott válaszában kifejtette: vagy még va-sárnap, de a jövő hétnél semmiesetre sem később az angol fővárosba érkeznek. Ahoz sem férhet kétség, hogy Halifax berlini megbeszélései tették időszzerűvé Chautemps és Delbos meghívását. Mert egy bizonyos: Nagybritániának nagy szüksége van a francia támoga-tásra. Viszont nemcsak Európában, il-letve a a közélkeleten, de a világ egyéb tájain, különösen Keletázsában olyan alapvető érdekei forognak most kockán, hogy azoknak biztosítása okáért kény-telen némi pressziót alkalmazni az an-gol barátságra nagyon sokat adó fran-ciákkal szemben.

8. Kombinálni és következtetni a világ-politika alakulása tekintetében szinte a lehetetlenséggel határos. Ami ma megingathatatlan és sziklaszilárd-nak látszik, holnapra elhajlik, mint a nádszál, vagy szétfoszlik, mint a köd-pára. Halifax berlini megbeszélései nyomán sokféle verzió került szárnyra. Annál inkább érthetetlennek látszik Hitler legutóbbi megnyilatkozása a gyarmati kérdés ügyében. Ugyszólván alig néhány órával az angol titkos ta-nács elnökének elutazása után a kan-cellár a bajorországi Augsburgban nagy beszédet mondott, amelyben ismértelen leszögezte, hogy Németország egy pillanatra sem mond le gyarmatai-nak visszaköveteléséről. Mit jelenthet ez? Talán nem tévednek, akik azt mondják, hogy az augsburgi beszéd nem annyira kifelé, mint inkább be-felé szólt. Hitler, mint a tömeglélektan alapos ismerője, meg akarta nyugtat-ni a német kedélyeket. Hanem azért, ha sor kerül rá, mégis csak a Halifax lorddal folytatott megbeszélések szel-lemében fog a harmadik birodalom külpolitikája tekintetében dönteni. Eden felszólalása is igazolja ezt a fel-tevést. Egy hozzáintézet kérdésére vá-laszolva ugyanis, nyomtatékosan meg-cáfolta, hogy akár német, akár olasz részről uszítanak a palesztinai arabokat. Sem a multban, sem a jelenben nem történt ilyesmi. (?) A külügymi-niszter kategórikus cáfolata bizonyítja, hogy Anglia roppant súlyt helyez a Berlin—római tengellyel való mennél előbbi megegyezésre. Bizony: nemcsak az Isten, de a politika utjai is kiszámít-hatatlanok...

Hirdetést lapunkra
felvesz
Nova könyvtár is
Str. Memorandului No. 16

Apróhirdetések

LEVELEZÉS

PONTOS óra- és szerjavító műhely, órák, ékszerek nagy választékban, takaréksági könyveskére kiszolgálók. **Rosner Regele Ferdinand 114.** (V. T. 1692)

FRAKK, szmoking öltönyöket és magas cilindert kölcsön ad Radics, Reg. Ferdinand 22. Ugyanott gyönyörű téli kabátok, felöltők, tiroli nadrágok eladóak feltűnő olcsón. (1810)

SZÉP kabát és kosztüm a siker, ami minden elegáns hölgynek kell. Gondoskodjon mielőbb róla. Cinczárna és Fülöp divatszalonjában Cluj, Str. Berde 2. (T 1694)

JÓL kereső, butor, kelengyével rendelkező, komoly urilány ismeretség hiányában ezután keresi házasság céljából közép koru intelligens, komoly gondolkodású iparos ismeretséget. Leveleket a Nova könyvüzlet továbbítja „Otthon” jellegre. (P 5962)

2 ÓRA ALATT villanyondolálunk 6 havi garancia mellett 150 lejért. Hulló, fakó, beteg hajak kezelését, korpásodás, kopaszodás megszüntetését, rövid idő alatt leszállított árák mellett vállalkozunk. Garantált speciális hajfestés bármilyen színre. Tartós víz, vasondolás, hajvágás, manikűr. Reg. Ferdinand 30. NIZZA. Apóstol gyógytár mellett. (P 5962)

KÖZÉPKORU urinő olyan komoly középkoru uriember ismeretséget keresi, ki egy nőt boldoggá tudna tenni, mindkét részről anyagiakat kizárva. Leveleket „Szeretve viszont szeretni” jellegre a kiadóba. (5972)

ADAS-VÉTEL

EKSZEREKET, fogakat, (akár törött állapotban) gyémánt és brilliáns köveket állandóan veszünk. Casa. Orologelator Cluj Piata Mihai Viteazul 11. (T 1691)

OLCSÓ maradékokat csak Sámuelnél vásárolhat. Str. Măloasă 19. (5893)

LOVÁSÁRLÓK figyelmébe! Elsőrendű kocsi- és schimbáslóvak Háránaknál kaphatók. Str. Băi Someşeni. (5645)

ELADÓ családi ház sürgősen. Közvetítő díjazva. Cim a kiadóban. (5780)

HÁZASTELEK Cărmădarilor ucca végén olcsó áron eladó. Értekezni Bartha ügyvédnél. (5857)

TENGERI-MOSLEK naponta friss főzés a régi árban kapható a Wertheimer szeszgyárban. Cal. Traian 38. (5642)

VASESZTERGAPADOK: 1 darab 1 méteres, 1 darab 80 cm-es, 1 darab műszerespad, 2 darab csiszológép, satuk, préssek, furó és fűrészgépek és egyéb szerszámok eladóak. Bauch Béla Bontida, jud. Cluj (V 5763)

100 lei előleggel

és heti 50 lej részletfizetésre vásárolhat női, férfi és gyermekcipőket

Memorandumai 25

ARCO

cipőkereskedelmi vállalatnál.

SÜRGŐSEN eladó ház Dermata mellett ügynököt díjazok. Érdeklődni Cal. Traian 20. (5840)

HASZNÁLT ruhákat téli kabátokat olcsón eladok, magas árban veszek. Piata Uniri 18. (5841)

TOPOLYAHÁLÓ, mindenféle butorok olcsón eladók. Str. Decebal 3. Használt butort veszek. (5147)

ÉRTESÍTÉS. Szíves tudomására hozom a közönségnek, hogy irodámban nemcsak ingatlan eladását eszközölöm, hanem ingatlanokra jelzálog kölcsönt is szerzünk. Bérházak kezelését is elvállaljuk. Popovici iroda, Str. Dacia 4. (5619)

Bőrkabátját

csak Hirsch készíti a legújabb divat szerint. Bőrkabátok festését, javítását szakszerűen, garancia mellett vállalom. I. Hirsch, Cal. Maresal Foch 5. (T1695)

PARCELLÁK 120.000 lejtől, víz, villany, járdával, régi botanikus kert mögött. Str. Hasdau 59-a. (5931)

ELADÓ kézi kis stráfszekér, rajzfénymásoló, cefre kifőzni. Str. Episcop N. Ivan 35. (5931)

DIÁKOK! Kicsi pénzzel sokat esznek, ha a Regele Ferdinand 3. szám alatti udvari sukrászdában süteményt vesznek. Csomagolva 10 darabonként 15 lej. (T1702)

ELVÁLLALOM a legdiszkrétebb kereskedelmi és adásvételi ügyleteket, felalálók már befejezett találmányait, bel- és külföldi értékesítését, vállalatoknak tőkést, vagy tőkéstársat szerzek, tőkepénzeseknek pénzt jövedelmező vállalatba elhelyezem. ROMA kereskedelmi Iroda, Bocsánczy, Memorandumul 9. (T 1819)

Részletre vehet:

képet,
képkereteket,
perzsaszőnyegeket!

Óriási választék!

„UNICUM”

Cluj. Cal. Victoriei No. 5-a.

ELADÓ 1 garnitúra Hoffher 1000 mm-es cséplőgép, Fordsohn traktorral. Halászi Stefan, Răscruți, jud. Cluj. (V 5933)

KEMÉNYFAHÁLÓ olcsón eladó. Strada Anton Pan 11. (5937)

JÓKARBAN levő modern gyermekkoszt keresek. Kaufmann J. Cluj, Str. Paris 32. (5954)

KISEBB GYÜMÖLCSÖST bérbe vennék. Megbeszélhető Str. Paris 23. Délben vagy este. (5955)

VESEK német esetleg wien gyártmányu zongorát csakis jó állapotban. Str. Pop Julian 4, házigazda. (5957)

REMINGTON írógép, régi típusu, jókARBAN eladó. Terno, Piata Mihai Viteazul 37. (5930)

ELADÓ HÁZAK már 50.000 lejtől 100, 200, 300, 400, 500, 600, 700, 800, 900 ezer leig, egymilliótól ötmillióig, házhelyek, birtokok eladásával megbízva ROMA Iroda. Memorandumul 9, Bocsánczy M. (T 1820)

ÜZLETHELYISÉG, komfortos lakással kiadó és eladó. Str. Remus 17. (5643)

KIS kézi stráfszekér eladó. Str. Baritiu 10. Klein asztalos. (5751)

FIGYELEM! Kézimunka férfi sport- és gyermekbakancs féláron kapható. Mareschal Foch 10. (P 5999)

OCSKA ruhákat, télikabátokat veszek. eladok. Str. Regina Maria 24. (P 5899)

GYÖNYÖRŰ olcsó és szép névnapi és menyasszonyi ajándékok érkeztek Kerekes porcellánscarnokba. Figyelje a kirakatok árait.

KÉZI vagy kőrhajtási sokszorosító gépet keresek megvételre. Cim L. M. Rudeanu Nr. 5. (T 1848)

DUCCO-GÉP villanymotorral sürgősen eladó. Cim Frenkel sorsjegyiroda Turda. (V. T. 1781)

EGY jókARBAN levő Rex asztal helyszüke miatt jutányos áron eladó. Hotel Union Jibou. (V T 1858)

2 DRB. keveset használt autógummi 19x500, komplett faküllös kerékekkel eladó. Kovács, Str. Toma Jonescu 5. (T 1862)

SÜRGŐSEN eladó két szobás nagy telek. Str. Cărmădarilor 37. (5854)

PÉNZSZEKRENYT nagyobb fajtából keresünk azonnali megvételre. Federala Zorile, Cal. Reg. Ferdinand 69A. (5874)

SOK fiókoss szekrényt vennék nagy fiókkal. Ajánlatokat, vagy címeket kiadóba „szerény” jellegre. (5944)

ELADÓ olcsón új pálinkafőző üst 50 prima káddal. Cal. Reg. Ferd. 67. kapu alatt. (5945)

JÓFORGALMU helybéli bevezetett szálloda vendéglő helyiséggel együtt azonnalra átadó. Értekezni d. u. 4-5 között Marianum mellett levő papírüzletben. (5953)

BEVEZETETT kényér- és gyümölcsüzlet átadó. Cim a kiadóban. (5958)

BÉRBEADÓ a Szentgyörgy hegyen 13 hold gyümölcsös, bevezetett tehénészettel. Cim: Str. Văii 4. (5971)

Eladó

parcellák a Sfântul Gheorghe és Tache Ionescu ucca-negyedben. Víz, villany és járda. Előnyös fizetési feltételek. Ügyvédi iroda Calea Victoriei 45.

Egy bevezetett női fodrász és kozmetikai szalon modernül felszerelve belvárosban

eladó

„Biztos megélhetés” jellegre leveleket teljes címmel a kiadóba

VIZSZIVATTYU „Garvens 782” wien gyártmányu új állapotban eladó. Str. Dacia 4. (P 6001)

MASSZIV komplett ebédlő, antik butorok, férfiruhák stb. sürgősen eladók. Cal. Mareschal Foch 129. (P 6004)

ELADÓ szép szőnyeg 5x4 m. az egyetemi főgépésznel, Str. Cogălniceanu 1. (5977)

GYERMEKJÁTEKOK! Babák, lovak, vesszőparipák, különböző nagyságban, egy tételben olcsón eladó. Megtekinthető Mănăstur 223. Autóbusz végállomás. (P 5994)

BURGONYA prima nyárirozsza, sárga allerfrüherst eladó. Str. Dacia 4. (P 6002)

ÁLLAST KERES

TAKARÍTÁST, mosást vállalkozó intelligens magános urnál. Cim: Str. Jorga 6. Trafik. (P 5983)

ZONGORÁORÁT adok zenéakadémiai módszerrel jutányosan. Kivánatra házhoz is elmegyek. Cim a kiadóban. (5952)

ELSŐRENDŰ főzőnő dec. 1-ére nagyobb uriházhoz ajánlkozok, esetleg bejáró főzőnőnek is megy. Str. Fericei 20. (5973)

ÁLLAST KAPHAT

ELŐKELŐ ház részére házvezetőnőt keresünk, ki diétás konyhát is tud vezetni. Levélben írt ajánlatokat „5766” számra a kiadóhivatalba kérünk leadni. (V 5766)

ALKALMAZNÉK gyermektelen fiatal házaspárt, az asszonyt mindenek szakszerű munkára, férfit lakás takarításra és kert gondozásra. „Elsőrangú munkaerő” jellegre a kiadóban. (5833)

JÓCSALÁDBÓL való fiú tanulóknak és munkás lányok felvételnek Finzier ruhafestőnél, T. Vladimirescu 11. (5912)

HÁZMESTERI állásra gyermektelen házaspár kerestetik, lakás ellenében, december elsejére. Str. Ecaterina Varga 10. (5968)

DELUTÁNI bejárásra ügyes bejárónőt keresünk. Str. Rahovei 18.

KÜLÖNFÉLEK

Bőrkabátokat

méret után garancia mellett készít, javít és fest legolcsóbb árban Bergfeld. Cal. Reg. Ferdinand 10. (Golya-áruházal szemben.) (5571)

KITÜNŐ házikoszt és tiszta házi disznózsir olcsón kapható ifj. Szilveszternél. Calea Morechal Foch 15. (T 1740)

ITT a tél, siessen a Népáruházba, ahol rózsás flanelék, diffinek, és mindenem téli ruházati cikkek meglepő olcsó árban kaphatók. Str. Baritiu 12. (5639)

HEGEDŰ órát adok kezdőknek és haladóknak. Házhoz is elmegyek jutányos ártért. Cim a kiadóban. (5769)

DR. T. Mátyás szepítő-krém kapható a Juno parfümeriában. Cluj, Str. Jorga 3. Newyork mellett. (T1700)

URAK FIGYELMEBE ajánlom, hogy a Regal kávéházzal szemben, Str. Dacia 4. alatt ujonnan megnyitottam szabóüzletemet, ahol elsőrangú pontos és olcsó munkával állok a nagyérdemű közönség rendelkezésére. Szíves pártfogást kérve: Weisz József, uriszabó. (5803)

ITALMÉRÉSI engedéllyel rendelkező kereskedő társnak ajánlkozok. (5849)

ELÁRVEREZTETIK november 30-án Str. Banatului 104-es ház. Bővebben dr. Bulbuk ügyvédnél, Str. Xenopol 2. (5915)

BALÁZS Ferenc kályhámester lakását és raktárát áthelyezte Calea. Reg. Ferdinand Nr. 117. (5914)

KERESEK megvételre fehér és fekete ribizketővet, könnyű futókocsit, farkaskutyakölyköket, fűthető fürdőkádát, nagyobb vas- vagy pléhördőt esővíznek. Dr. Bulbuk, Str. Xenopol 2. (5916)

LAKÁSFÉREGTELENÍTÉSEKET cianál egyenértékű gázbehatási módszerrel eszközölünk. Teljes szagtalanítás. „Polynea” Str. Avram Jancu 16. (5948)

GYÓGYSZERTÁRI laboratóriumi, vagy ipari felszerelési tárgyakat, gépeket, valamint szakkönyveket, folyóiratokat veszek. Ajánlatok „Kisipar” jellegre. (5949)

ESTÉLYI virágujdonságok, gallérok, modern menyasszonyi koszorúk Reményiné Dahlia művirágzalónjában, Cal. Reg. Ferdinand 5. (5964)

VIZ-, villanyfelszerelést, valamint lakatosmunkát és autogenhegesztést olcsón, gyorsan és garantált pontossággal végez Pál B. Str. Xenopol 23. alatti vállalata. (5947)

60-80.000 LEI tőkével bíró társat keresek szállítási vállalkozáshoz, saját autóval rendelkezem. Ajánlatokat „Camion” jellegre kiadóba kérek. (5934)

ERZSÉBET gőz- és kádfürdő nyitva mindennap reggel 6 órától. (T 1697)

LEGMODERNEBB vonalú női ruha szabászati tanfolyamra jelentkezzon, ha komolyan és tökéletesen akar tanulni. Weress salon. Piata Uniri 13. I. (P 5963)

FRIZERIE Balogh az Óvárban. Speciális női és férfi hajvágás, szolid ár. (P 5981)

ERTESITEM a mélyen tisztelt hölgy, közönséget, hogy Dudás név alatt levő női fodrászatomat áthelyeztem Str. Baritiu 16-a. Villanyondolás konkurencia alul áron felelősség mellett. Szíves pártfogást kér Reszling Lajos. (5836)

FIGYELEM! Cipőjavítás és talpalás egy órán belül is, megvárható. Str. Mareschal Foch 10. (P 6000)

ÁRVERÉSEN 1 évi haszonbérbe kiadó a marosjára! tejcsarnok Szászrégenben, dec. 5-én, 30 ezer lej kaucióval. (V T 1865)

KIADÓ LAKÁS

KÜLÖNBEJÁRATU szép butorozott szoba kimondottan urinő részére fürdőszoba használatával kiadó. Cim a kiadóban. (P 5974)

2 szobás komfortos lakás decemberre kiadó. Cal. Reg. Ferd. 105. (5853)

NAPOS fekvésű butorozott szoba, előszobával, fürdőszobával kiadó. Strada Cosbuc 3. (P 5970)

KÜLÖNBEJÁRATU butorozott szoba (kétágyas) kiadó. Calea Mareschal Foch 32. Vilcekné. (T 1860)

SZEGEDI Imre-féle fűszerüzlet helyisége kiadó. Str. Pop-Cicio 81. (5813)

UDVARI üres szoba kiadó december elsejére. Cal. Victoriei 32. (5893)

KIADÓ december 1-ére 1 szoba, konyha, veranda kerttel. Str. Serpuitoare 13. Értekezni: Gaál, Str. Avram Iancu 5. I. (5896)

KÜLÖNBEJÁRATU uccai butorozatlan szoba földszinten december elsejére kiadó. Kissné, Str. Wilson 1. (5911)

KIADÓ azonnal olcsón szoba, konyha Str. Episcop Pavel 1. Str. Donat 28. szemben. (5925)

EGY nagy szoba, előszoba azonnal kiadó. Cal. Regele Ferdinand 74. Értekezni Royal fodrászüzlet, Cal. Regele Ferdinand 85. (5962)

UCCAI szoba, konyha vagy két uccai szoba kiadó. Str. Vladimirescu 3. (5967)

ÜZLETHELYISÉG kiadó olcsón. Str. Masaryk 44 sarokházban, kiválóan alkalmas bármilyen iparosnak, bodegának. (P 5945)

KIADÓ sürgősen üzlethelyiség, szoba, konyha, fürdőszoba stb. Str. Artelor 54. Értekezés: Str. Mărești 36. (5693)

KERTBEN különálló 2 szoba terasszal butorozva, vagy üresen két személynek kiadó. Víz, villany bent van. Értekezhetni Str. Regală 56. (T 1861)

KAPUALATTI különbejáratu uccai butorozott szoba 1-2 személy részére fürdőszoba használatával, pensioval is elsejére kiadó. Értekezni Reg. Ferdinand 89. attól I. (5885)

3 SZOBA irodának alkalmas kiadó 1938. január 1-től. Str. Regina Maria 48. (5932)

KÜLÖNBEJÁRATU butorozott szoba fürdőszoba használatával kiadó. Cal. Decebal 5. Mandelnél. (5961)

KIADÓ 4 lóra vagy tehénre istálló. Str. G. Lazar 25. (5965)

KÉT szoba, konyha, fürdő teljesen komfortos, külön telek, kiadó. Str. Garibaldi 1. (5966)

—————

— Tízmillióéves állatcsontokra bukkantak. Newyorkból jelentik: Őslénytani meglepetésben volt részük a Georgia államban levő Abeville vidékén kőolajat kutató mérnököknek. Egy próbakutás alkalmával a hirtelen felszökő kőolajsugár 1300 méter mélységből réghihalt, őskori állatok csont- és koponyamaradványait hozta napvilágra. A maradványokat bemutatták tudósoknak, akik megállapították, hogy ezek az állatok legalább tízmillió évvel ezelőtt éltek. Ilyen mély talajrétegből eddig még sohasem kerültek elő őskori állatmaradványok.

A nagy fejedelem

Ezelőtt 308 esztendővel, 1629 november 25-én nagy megdöbbenés futott végig Erdélyországon. A különböző vallású és fajú lakosok egyformán nagy fájdalommal vették tudomásul a szomorú hírt: meghalt a fejedelem, Bethlen Gábor. 16 évi uralkodása alatt békében és nyugodtan élhettek az emberek: idegen ellenség betörésétől, belső harcok pusztításától megóvta őket a „nagy fejedelem”. Körülöttük a nagy világban dúlt a szörnyű háború — az akkori idők világháborúja — pusztultak az emberek s idegen országok, az úgynevezett „harmincéves” háborúban. De Erdélyország mindebből alig érzett meg valamit. Bethlen Gábor, a fejedelem „Önagysága” meg tudta védeni minden háborúságtól. Olyan volt az ő idejében Erdélyország, mint egy kicsi, de erős sziklával körülvett sziget, melyen békés élet folyik a viharzó tenger közepette.

Ezt a nyugodt és békés időszakot, amelyet a történetírók „Erdély aranykorának” neveznek, Bethlen Gábornak köszönhetjük az erdélyi lakosság. Bethlen 1580-ban született Marosillyén. Ifjú korában Báthory Zsigmond erdélyi fejedelem udvarában volt, majd pedig a Székely Mózes szolgálatába állott. Sok más ifjú társával együtt azon fáradozott, hogy Erdélyországot megmentse az osztrákok okoztak. Az osztrákok ugyanis elfoglalták volt Erdélyt s miután Székely Mózes magyar seregét a havasalföldi román vajda segítségével levertek, szörnyű bosszút állottak a magyarságon. Vezérük egy Basta nevű tábornok volt; katonái „öllel hordták a köteleket a magyarok felakasztására”. Bethlen Gábor ekkor Temesvárra menekült a törökökhöz, kik őt szeretettel fogadták. Később ő volt az, aki Bocskai Istvánt rábírta arra, hogy erdélyi fejedelem legyen. Nemsokára pedig az új erdélyi fejedelemnek, Báthory Gábornak is Bethlen lett egyik leghűségesebb tanácsadója.

Báthory Gábor azonban makacs önfejű és hirtelen haragu ember volt. Nem hallgatott Bethlen tanácsaira és lassankint minden erdélyi népet maga ellen haragított. A szászokat megalázta, Szebeni elfoglalta. Hadjáratot vezetett a havasalföldi románok ellen. Végül a brassói szászokat is megtámadta. Erdély mindhárom népe elégedetlen volt vele. Mikor aztán leghűségesebb tanácsadóját, Bethlent is megtámadta, ez újra a törökökhöz menekült, akiknek segítségével 1613-ban őt választották erdélyi fejedelemnek.

Bethlen Gábor tehát 1613—1629-ig uralkodott Erdélyországban. Mikor megválasztották, a kis országban a legteljesebb felfordulás volt. A szászok tele voltak keserűséggel, a törökök gyanakodva figyelték az országot, melyben a népek egymás ellen acsarkodtak. A volt fejedelem tanácsosai, hivatalnokai nem értettek az ügyek vezetéséhez. Hatalmukkal visszaéltek, a népet zsarolták. A magyarság a sok háború és nyomorúság miatt nagyon nehéz helyzetben volt, — művelődésre sem ideje, sem alkalma nem volt.

Bethlen rövid uralkodása alatt minden megváltozott. Kibékítette a szászokat, visszaadta elfoglalt városaikat. Az ország kormányzását egészen új emberekre bízta. Mindenhol összehívta

azokat az embereket, akik egy bizonyos dologban szakértők voltak. Így az ország fontos ügyeit mindenütt szakértőkre bízta. Még a külföldre járó követeket is kicserélte; a török udvarba olyan embereket küldött, akik tudtak törökül. Az új emberekkel, de legfőképpen mindenre kiterjedő jóakarattal az országot megújította, boldoggá és hatalmassá tette. Az egyházakat tá-

mogatta. Iskolákat alapított, köztük a ma Enyeden levő híres kollégiumot, melyet róla Bethlen kollégiumnak neveznek. Végül Erdély nevében megvédte az osztrákok által fenyegetett magyarok vallásszabadságát. Mindezek a tények méltán tanuskodnak nagyságá mellett, melyről illő most megemlékezni, halálának évfordulója alkalmával...

Walter Gyula.

Má'nású Tivadar:

Visszatelé az időgépen...

A feketeszívű tábornok — Az egyenlőség a gyakorlatban — Számár a szinpadon — Zrínyi Boldizsár „másli” cipője — A nem sikerült beugrás

(KOLOZSVÁR-CLUJ.) A színészek régen is olyan kedveltjei voltak az embereknek, mint ma is. Tömeges apróság és rögtönzés maradt fent utánuk, Walters felköszöntője

A néger felfeladitására legelőre tetlenebb hiva az USA-ban Foss tábornok volt. Tömeges tisztelőt és elismerést szerzett ezzel magának. Az emberies gondolkodású katonatisztet egy alkalommal Walters, a neves drámai színész így köszöntötte fel:

— Eljen a tábornok, akinek a bőre ugyan fehér, de a szíve fekete! Ezzel a felköszöntővel Walters kielégítette Foss tábornok tisztelőit és ellenégeit is.

A megbotránkozott „apostolnő” Miss Macaulay korának leghíresebb drámai színésznője volt. Művészte mellett a politikával is foglalkozott és az egyenlőség törhetetlen hívének vallotta magát. Egy ízben többek között Johnson a nem kevésbé hírneves természetűdős volt nála ebéd. Az asztalnál az egyenlőségről folyt a vita. A művésznő-háziasszony egész lángolásával fejtegette a teljes egyenlőség szépségeit, Johnson azonban, akihez szavait intézte, igyekezett a beszélgetést más tárgyra terelni. Am a színésznő, aki az egyenlőség apostolnőjének mutatta be magát, mindjobban belemelegedett kedvenc témájába. Johnson már nem felelt, hanem egyre gyorsabban evett és amikor jóllakott, odaültette az inast a maga helyére.

— Az Istenért, mi lelte önt? — riadt fel a miss.

— Semmi felelte Johnson — csak az emberek közötti egyenlőséget akarom gyakorlatilag kipróbálni.

Az „apostolnő” ezek után végleg el ejtette a politikát.

Super és tanítványa

A kezdő színész nemcsak a szinpadon, hanem a próbákon is tele van lázzal, félszességgel és ha valahol bakot lő, hetekig kerüli pályatársai tekintetét. Supernek újdonsült színigazgató korában egyik színésze kegyetlenül belesült szerepébe. Az igazgató szokatlanul felbőszült és mérgesen kiabált rá a szerencsétlenre:

— Barátom, maga azelőtt nem volt olyan számár...

— Dehogyan nem, Super ur, — válaszolt a reszkető atyafi, — csak nem tet szett észrevenni, amikor még kollégák voltunk.

Hogy Super erre mit válaszolt, arról mit sem jegyzett fel a történelem.

A rettegett Lendvay

A híres Lendvaytól rémegték a szí-

nészek, mert meg volt az a jó szokása, hogy minden hibát ott nyomban kézzelfoghatólag megtorolt, néha úgy megagabugyálva egy-egy fegyelmetlen muzsafit, hogy két hétig is fel kellett menteni a próbák alól.

Lendvay egy ízben Szegeden a „Rákóczy Ferenc”-ben lépett fel. A hesszeni fejedelmet és egyúttal Zrínyi Boldizsárt is Horváth István játszotta. A hesszeni fejedelem a legfényesebb díszben jelenik meg, míg Zrínyi Boldizsár a legkopottabb fegyencruhát viseli. Az előbbi jól gondozott pofaszakállt, utóbbi 15 évi rabságban elvadult, torzonborz kórskállt hord. Horváth kezdő színész volt és így nem csoda, hogy átöltözködés közben magán felejtette a hesszeni fejedelem fényes, csattos és másli, kivágott lakcipőit, ami nagyon elütött Zrínyi Boldizsár foszlányokban lelógó, durva kötéllel átkötött, szürke rabdarócától.

Amikor támoalgó lépésekkel a szinpadra ért, Lendvay azonnal észrevette a másli cipőt. A szerepéhez híven feleje ment és gyermeki szeretettel átölelve, kegyetlenül oldalba döfte Horváthot és a fölébe sugta:

— Te gazember. Tizenöt évig voltál börtönben és ilyen cipőd van?

Ezután hátravezette a családi képekhez s miközben Zrínyi Péter képére mutatott, ismét oldalba döfve mondotta a szerepet:

— Ismered-e Zrínyi Pétert, aki a vérpadon halt meg?

— I-ismerem! — felelte Horváth a testi fájdalomtól elfojtott hangon.

— Hát Zrínyi Ilonát ismered-e? (Még egy oldalba döfés.)

— I-i-ismerem!

— Hát engem ismer-s-e? (Ismét egy kegyetlen oldalba döfés.)

— Igenis ismerem. Bár soha se ismertem volna meg Lendvay urat! — kiáltotta a megkínzott Horváth természetes hangján.

Amint a feljegyzés elmondja, színházat tomboló kacagás még nem remegtetett meg úgy, mint akkoriban a szegedit.

A nagy Szerdahelyi — Zentán

Szerdahelyi Kálmán a legnagyobb magyar bonvivánt egy alkalommal Ó-Kanizsán lakó rokonait látogatta meg. A szomszéd Zentán Nyiri szintársulata mulattatta a közönséget. A színészek között volt Szerdahelyi Ujjalussy nevű jóbarátja is.

Elhatározta, hogy meglepi barátját és áthajtatott Zentára. A szintársulatot nagy bajban találta. Az egyik sopánkodott, a másik káromkodott, az igazgató

November

Halottá hunyják szemük a virágok, bús őszvirágok, fájó őszi rózsák. November eltemet most minden álmot és felkomorlik az ében valóságot.

Ében valóság: a pusztulás gyásza, megsemmisülés mély feketesége. Nagy őszi hullás és-szomorúsága a halál rettentő Chopin-zenéje.

Halált dalolnak bús sors-dobverőkön, halált riognak szerteszét a kürtök, s a Végzet, míg végigseper a földön, szívemre tűz egy holt, fekete fűrtöt.

Szív, légy te is holt szírommá a ködben, bús ősz-virág, mit a hullás eljegyzett, s már érzem, hogyan ácsolják fölöttem a temetői kopott fakeresztet.

Walter Gyula.

— Három ember pusztulását okozta a felrobbant gránát. Varsóból jelentik: Morinini közelében a munkások egy, a világháborúból visszamaradt gránát-lövedéket találtak, amely felrobbanva három munkást megölt.

a haját tépte:

— Ilyenkor berugni! Előadás előtt berugni! Jutalomjáték-napon berugni! Amikor minden jegy elkelt, berugni, stb.

Szerdahelyi megértette, hogy a műsorra tüzött „Stern Izsák” című darabnak egyik főszereplője a rogyásig leitta magát. A társulat egyik fiatal tagjától tehát Ujjalussy után érdeklődött.

— Odaát a korcsmában józanítja azt a disznót. Nem csoda, hogy vesződik vele, éppen az ő jutalomjátéka van — felelte a kérdező.

Szerdahelyi a korcsmába sietett és csakugyan ott találta Ujjalussyt, aki éppen akkor töltötte a harmadik pohár feketekávé elázott kollégája torkába. Amint meglátta Szerdahelyit, a nyakába borult:

— Isten hozott... Képzeld, jutalomjáték és elmarad...

— Ne busulj, eljátszom én a szerepet.

— Micsoda?...

— Igen. Eredj a direktorhoz, mondd meg neki, hogy vidéki ismerősöd beugrik, de nevedet ne említsd senkinek. A szerepet ismerem.

Am a direktorból nem szorult ki egészen a félsz. Nem tudott addig felöltözni, amíg a vendéget meg nem nézte. Alakja megtetszett neki.

— Hallja barátom — mondotta neki — aztán nehegy szegyet hozzon a fejünkre! Csak beszéljen bátran, unzsennirt! Ne féljen a közönségtől. Ha a kezét nem tudja hova tenni, rakja hátra, ez a leghelyesebb, én is úgy teszek.

— Igenis, kérem alássan.

— Aztán, ha jól elmondja a szerepet, nem sajnálok egy-két forintot.

— De kérem alássan.

— No-no! Nem kell szerénykedni. Csak öltözzék neki és használhatja az én masztixomat.

Szerdahelyi eljátszotta a szerepet. Bemutatta a zentai közönségnek, ama remek alakításai egyikét, amely felejthetetlen volt azok előtt, akik láthatták. A szereplők valósággal el voltak bűvölve attól az újszerű levegőtől, ami játékból kiáradt.

De a közönség...

A közönség a füle botját se mozgatta. Néha mosolygott, sőt kacagni is kegyeskedett, de még arra se volt kíváncsi, hogy ki az, aki beugrott? Az meg egyáltalában nem jutott eszébe, hogy a magyar színjátszás legnagyobb művészeinek egyikét csak egy szál tapssal is megjutalmazza.

Ez volt Szerdahelyi egyetlen tapsmentes szereplése.

Az utolsó András-napja

20 évvel ezelőtt jött létre az orosz fegyverszünet. Erről szól az alábbi cikk, úgy, ahogy minden megtörtént.

1917. nov. 30. Az osztrák-orosz határon magyar honvédek, 310-esek álltak őrt Scálától délre. Csendes a front, hetenként egy-egy sebesült, ritkán halott. A nyári csatákban kitüzesedett Manlicherek már alig szólnak a táboriőrök vonalán. Téli szállásra rendezkednek be a századok a nagy ellenség, a közeledő tél ellen.

Este 6 óra. Kettős kijáratu fedezékben, zsupszalmán pihen a parancsnok, pihen a század is, hogy éjjeli munkára erőt gyűjtsön. Korgó gyomrok várják a menzist, mely az utóbbi időben nagyon elapadt, kenyér már alig van. A szomszéd fedezékben öreg telefonista ül szolgálatban. Szól a telefon. „Tu-tu-tu”. Rövid beszélgetés s már kopogtat is ajtómon az öreg harcos: — Főhadnagy urnak jelentem alásan, a a segédtsízt ur kéreti a telefonhoz.

— Jelentse a hadnagy urnak, hogy kint az állásban vagyok, nem vagyok itthon. Ne zavarjanak, amikor pihenek.

Már hallom hazug jelentését (az első vonalban könnyű volt föllenteni) s már bánom is, hogy ridegen elutasítottam. De utálom a telefont s a sok tu-tu-zástól előre irtózik jó hallású fülem. Sokszor kellemetlenkednek a hátsó parancsnokságok és csatákban, amikor a legnagyobb szükség volna rá, nem működik, nincs sehol a telefon... Ismét kopognak ajtómon, félve jelenti az öreg, hogy nagyon fontos ügyben óhajt beszélni a segédtsízt. Kellemetlenül hagyom el vackomat és már köszörülöm a torkom, hogy milyen gorombaságot vágnak a segédtsízt fülebe.

— Halló — itt századparancsnok! Miért háborgatsz öcskös, miért nem diktálsz írásba a mondani valót?

— Jó estét, kedves öregem, bocsáss meg, hogy hivatalos, de személyesen akarok gratulálni.

— Mihez gratulálsz, talán valami kitüntetést kaptam?

— A névnapod alkalmából kedves öregem, nem is tudod, hogy ma névnapod van?

— Az ördögbe is, erről én megfeledkeztem, de igazán kedves vagy, hogy a parancsnok névnapját is számontartod. Köszönöm megemlékezésedet.

— Nagyon szívesen, de egyébről is szó van, kéret a kapitány ur, hogy pont 7 órára gyere fel, együtt vacsorázunk. A századot add át M. hadnagy urnak.

— Köszönöm a szíves meghívást, fölmegegyek, de lesz jó bor is?

— Igen, a te tiszteletedre tíz liter gyöngyösi.

— Akkor rendben van, ott leszek.

Fásult közönnnyel, elgondolkozva, de mégis meghatottsággal indultam el a szakaszokhoz, hogy éjszakára a parancsokat kiadjam s elbucszni egy éjszakára harcosaimtól, akik még nem ettek... Nemsokára hátra mentem a havas futóárkon.

A vasúti töltés alatt mélyen beásva a parancsnokság, kényelmesen felszerelve. Tábori csendőrök, küldöncök üdvözölnek a nagy fedezék gyér világítása mellett. A parancsnoki fedezék felé tartok. Több hangot hallok kiszűrődni belülről. Csendesen lépek be. Köszöntöm parancsnokomat és az urakat. Ott van mind a négy századparancsnok és Jeszenszky Jóska, a huszárkapitány. Halk éljenzés fogad, a tompa hangok kellemesen zúgnak fülemben. Boldogan szorítok kezét bajtársaimmal, hisz hetek óta nem láttuk egymást, pedig jó szomszédok vagyunk a hideg anyaföld gyomrában. Csendben fogyasztottuk el egyszerű vacsoránkat, feketét és bort ittunk. Parancsnokom katonás rövidséggel felköszöntött és én meghatva köszöntem meg a bajtársi szeretet igaz szavát. És folyt a bor, a szó, katonadolgokról, világháborúról és hangzott a dal szerelemről, piros életről. Észre sem vettük az idő múlását s már 11-et mutatott a karkötő-óra mánusa, amikor berregve szólal meg a telefon, az átkozott telefon. A segédtsízt jelentkezik a katonásan jelenti a parancsnokunknak, hogy az ezred akar beszélni és kikapcsolandók az összes alosztály-vonalak. Ennek már fele sem tréfa, úgy látszik, komoly az ügy nagyon. Ismerjük jól az ilyen elővigyázatosságot. Kapitányunk fülehez emeli a kagylót, mi pedig lélegzetvisszafojtva hallgatjuk a beszélgetést. — Halló, itt J. kapitány. Jó estét... Igen... igen... igen értem. Pont éjféli? igen... értem. Jó-északát. Szervusz.

Parancsnokunk leteszi a kagylót, mi hangosabban lélegzünk fel, ő zokogni kezd, mi értelmetlenül ülnék és izgatottan

ÚJ KÜLÖNVONAT BUDAPESTRE ÉS WIENBE

utlevél és vízum nélkül a „Venus” sportklub mérkőzéseire

Indulás Clujról: **December 23-án reggel**

Visszatérés Budapestre: **Január 2-án reggel**

Beiratkozás és részletes prospektus a

WAGONS-LITS/COOK és EUROPA

utazási irodákban, Cluj, P. Unirii

Két és félmillió lejes kártérítés az elcsábított feleségért

(LONDON.) Az angol válóperes bíróság most tárgyalta azt a válópert, amelyet John Player kereskedő indított a felesége ellen. Player azzal vádolta feleségét, s ezt a vádját egy párisi szálloda szobapincére és szobalánya eskü alatt tett nyilatkozattal támasztotta alá, hogy házasságtörést követett el lord Mantonnal, egyik legfényesebb nevű és leggazdagabb angol arisztokratával. A felszavazott férj nemcsak a házasság felbontását kérte, hanem kártérítésre is igényt támasztott. Keresetében hivatkozott arra, hogy boldog házasságot élt mindaddig, amíg a lord meg nem jelent a színen és előkelő társadalmi rangjával, gazdagságával el nem szédítette az asszonyt. Az esküdtszék, amelynek tagjai közt három nő is helyet foglalt, a házasságot felbontotta. Az esküdtek úgy vélték, hogy a megcsalt férjnek abban

is igaza van, hogy a lord viselni tartozik magatartása következményeit s ezért kötelezte, hogy 3500 font, (azaz több mint két és fél millió lej) kártérítést fizessen John Playernek.

Készít és elad önköltségi áron minden versenyen felüli, tiszta gyapju, valódi homespun uri és női divatszöveteket.

DOMBRIA

házaszövészet. Cluj, Str. Regina Maria 4. sz. Bejárat Strada Bratianu 19. felől is. Ugyanitt örökösödési jog eladó, két különbejáratú butorozott szoba, magányosan álló urnóknak, teljes ellátással kiadó.

lessük, várjuk szavát. Néhány pillanatig néma csend, én törtem meg a csendet.

— Istenért, mi történt kapitány ur? Beszélj, mi van veled?

— A legszebb ajándékot te kapod névnapodon, most éjfélikor fegyverszünet... béke...

Talán sokat ivott a gyöngyösi borból, nem értjük, nem hisszük el szakadozott szavát ötön kérdezzük egyszerre: mi történt, mondja meg őszintén! Még mindig könnyekkel szemében ismétli: — Fiam fegyverszünet... béke. Mintegy vezényszóra egyszerre robban ki belőlünk az öröm mámor, hosszú évek keserűsége, fájdalom háromszoros éjében reszketett meg a füstös, gőzös fedezék, hogy meghallják mindenütt a föld alatt, hol emberek élnek.

— Bort fiuk, most amugy huszárosan mulassunk, ezt is megértük. Segédtsízt azonnal telefonálj, hogy a gazd. főhadnagy hozzon ki minden tartalék ételt és italt és a bandát az ezredtől, ma mi mulatunk! És felcsendül a kapitány duhaj dala: Kondorosi csárda mellett... Még el sem ütötte az egyet, megérkezett a jó pajtás, sokszor korgó gyomrunk igazgatója, előkerültek a féltve őrzött boros üvegek, konyakok, az avasodó szalonna, a rózsaszínű eidami sajt s földszíni ábrázatunk már az élet piros színétől égett, amikor két cigány dermett ujjá egyszerre csapott le a hurokra: Hej, fiuk az élet mégis csak szép... A téli, zuzmarás éjszakában, a párás fedezékben egymás hegyén hátán szorogva, eldurvult lelkünk kérégt áttörte, kibuggyant az örömkönnye bádogpoharunkba. Mulattunk, a cigány huzta... — Csendesebben, hangfogóval, cigány! elaludt a huszárkapitány.

Nemsokára még ketten-hárman meghátráltak a tizszeres ellenségtől a bor erősebbnek bizonyult, mint a mulatástól elszokott, elgyengült legények, aludtak ők is. Vajjon miről álmodoztak az alvó vitézek? Jeszenszky Jóska, te mint életedben annyiszor, elsőnek érkezettél be a célba, az örök béke honába. Feltetted a huszárcsákót, átlépted a mennyországot...

Mit jelentettél Hadurnak, vitéz kapitány? Örömdobban, avagy bánatosan zokogsz ta-

lán? Ötöt ütött már az óra, csak hárman maradtunk az utolsó, vad rohamra. Mámoros fejjel valami dicsőt, nagyot kellett tennünk... Ugy van, éjjeli zenét adunk az orosz ellenségnek. Banda előre!

— Főhadnagy ur, az Isten szerelmére, három kis gyermekem, mi lesz velük, ha engem leölnek?

— Ne bolondozz primás, nem hallottad, hogy fegyverszünet, béke? Eldördült azóta egyetlen lövés is?

— De főhadnagy ur, hátha mégis?

Előre mentünk nyílt terepen, sikos, havas gyepon, a tábori őrök vonaláig, a Zbruc folyó partjára.

— Állj! Ki vagy? — hallatszik tábori-örsparancsnokom rekedt szava.

— Századparancsnok! — Előre!

— Jelszó?

— Béke fiam, béke!

Hitetlenül néz rám, majd az ellenségére ott, túl a folyón. Parancsnokának is alig hisz már a derék tizedes s csak akkor tér magához, amikor egy üveg seprőt adok kérés tenyerébe.

Csendben stimol a banda, nehogy felriadjon az alvó leányzó. A folyócska párák, jeges habja szokott nótáját dudolja. A fagyos hurokon, remegő vonók alatt alatt felsír a fohász... jó kedvvel, bőséggel. Majd néhány bus és vig katonadal köszönti a ködös reggelt. De egyszerre csak ébred az erdő a tulsó parton. Hangok törnek elő egy... kettő. Tábor-tüzek gyulnak ki s ezer torok hangjától zug az erdő: Hurrá! Magyarorszi! Világító rakéták sisteregnnek odaát, dagadt kebel-lel ordít, hadonász a leányzó s orosz és magyar, most mind barát, együtt köszöntünk a béke első, hasadó hajnalát. Isteni mámortól, az utolsó rohamtól fáradt lábakon, remegő inakkal intettünk búcsút orosz tesvéreinknek, majd fedezékünkbe nyugalomra tértünk, mélyen elaludtunk boldog mosollyal sápadt arcunkon.

Mindez ezelőtt 20. esztendővel volt. Azóta nem tartottam több András-napot.

M. KOVÁCS. A.

24.

— A gonosz fehér emberek meggyilkolták a japán követet és merényletet követtek el a vonat ellen — mondta Hakusima lágyan és zsebéből egy hoszszukás dobozt vett elő. — A merevgörös irtózatosszerű szenvedéssel jár! — folytatta szeliden. — Van nálam egy tü, mellyel egyetlen szurás elegendő, hogy a tetanuszfertőzés bekövetkezzen. A Titkos Szolgálat három embere halt meg ilyen módon. Nagyon sokat szenvedtek!

A kis doboz teteje felpattant és Hakusima ujjai vigyázva nyultak a tü után...

Az orosz egyetlen pillanat alatt évekig öregedett. Arca ijesztően beesett. A másik férfi is halálos rémülettel meredt a türe, a verejték hosszú csíkokban folyt le arcára.

— Átkozott sárga ördög — hördült fel az orosz. — Segítsé!... Segítsé!... Hakusima rosszalóan csóválta fejét.

— A fehér ember hiába erőlteti hangját — mondta lágy, dallamos hangján és a tü hegyét az orosz arcához érintette.

— Beszélek — hörögte az orosz vérbenforgó szemmel és zihálva kapkodott levegő után...

— Hakusima örömmel veszi tudomásul, hogy a fehér ember hajlandó beszélni! — mondta a detektív, de a tü hegyét továbbra is az orosz arcánál tartotta, aki szakadozottan beszélni kezdett...

— A G. P. U. emberei vagyunk... A főnökünk a moszkvai központból kapja az utasításokat... Ő gyilkolta meg a Titkos Szolgálat embereit és az ő parancsára végeztünk a japán követet... Célnak az volt, hogy az angol-japán szövetséget meglazítsuk és ezért kíséreltünk meg merényletet a miniszter ellen, aki jövő hónap elején készült Tokióba... A vezérünk...

— A nevét — sziszegte Hakusima és a tü hegyét az orosz arcára nyomta.

A fogoly csak suttogva merete kiejteni a nevet, de Hakusima így is megértette. Görcsös mosolygás jelent meg arcán. A merev vonások felengedtek halálos feszültségükből.

Felrántotta az ajtót és kirohant a szobából.

A Főnök megrendülten hallgatta Hakusima jelentését.

— Csakugyan ő lenne a félelmetes elelnél?... A régen keresett R. Z. 17? A japán börtönt?

— Ez nem kétséges többé!... Ha megengedi sir, akkor visszaadom a jelvényt... Munkám befejeződött.

— A vacsorára sem jön el? — kérdezte Hughes csodálkova.

A japán a fejét rázta.

— Nem... A többi már az önök dolga!

— Sok szerencsét! — mondta a Főnök és megrázta a kis ember kezét. — Sohasem fogjuk elfelejteni szolgálatait. De miért utazik el éppen most, mikor végre eredményt értünk el?

A japán arca megkeményedett.

— Ma délután elutazom... Vissza Japánba. Nincs értelme, hogy tovább maradjak, Sir... Japánt is elárasztották az orosz kémek... A hazámnak esetleg szüksége lehet rám és Hakusima boldog lesz, ha csekély szolgálatait újra felajánlhatja a Mikádónak.

Karrel kikísérte a távozót. A kapubant Hakusima egy kis dobozt csuszított a kapitány kezébe.

Folytatjuk.)